

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

ГОЛОВНА ВИМОГА — 10 ВІДСОТКІВ ВИДАТКІВ БЮДЖЕТУ-2006

Щоб обговорити ситуацію на селі, яка, за висловом Голови Верховної Ради Володимира Литвина, є «надзвичайно складною і кричущою», аграрії — депутати місцевих рад та керівники сільгосп підприємств, голови обласних рад Всеукраїнського союзу сільськогосподарських підприємств зустрілися у річницю Майдану з головою парламенту не на мітингу, а за «круглим столом». Головна вимога аграріїв, яку підтримують Голова Верховної Ради

і керівництво профільного комітету Верховної Ради, — спрямувати десять відсотків видаткової частини держбюджету-2006 на підтримку села. А головна проблема — проконтролювати, щоб ці кошти дійшли безпосередньо до селян.

(Закінчення на 2-й стор.).

На знімку (зліва направо): стоять — Павло Андрощук — керівник господарства «Птахокомплекс» (Крим), Іван Томіч — голова Комітету з питань аграрної

політики та земельних відносин Верховної Ради України; сидять — Василь Петринюк — Герой України, керівник господарства «Старт» (Хмельницька область), Дмитро Моторний — Герой України, двічі Герой Соціалістичної Праці, керівник господарства «Зоря» (Херсонська область), Віктор Карпенко — керівник господарства «Агроцентр-К» (Дніпропетровська область).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

КОРОТКО

■ В Іспанії поліція затримала групу українців і росіян, яка нелегально працювала імігрантів.

■ На Дніпропетровщині з підозрою на захворювання гепатитом А госпіталізовано 8 учнів інтернату.

■ У Київській області в результаті зіткнення мікроавтобусів постраждало п'ятеро людей.

■ Учора у Донецьку пройшов регіональний телеміст, приурочений до Дня солідарності з людьми, які живуть із ВІЛ/СНІД.

Свобода не розчаровує, але кадри треба міняти

Учора на Майдані Незалежності, так само, як і рік тому, зібралися громадяни України — громадяни, котрі прагнули свободи і справедливості. Сьогоднішній Майдан до болю нагадує минулорічний, бо люди, навіть без закликів політиків, одягли на себе минулорічні стрічки, взяли з собою прапори і гасла.

Поспілкувавшись із людьми, можемо сказати, що на Майдані розчарованих немає. Звичайно, настрої у всіх різні, але нарікають вони не на матеріальні проблеми, головне, що їх непокоїть, — кадрова політика.

— Я приїхав сюди, щоб ще раз вдихнути повітря свободи, щоб ще раз побачити цих людей, з якими минулого року довелося стояти на Майдані, — каже Олександр Кузьмінський із Горностаївки, Херсонської області. І продовжує, що якби в нього була можливість виступити на трибуні, то сказав би про необхідність корекції у кадровій політиці, тому що багато призначень були не на користь України.

(Закінчення на 3-й стор.).

На знімку: п'ятирічний учасник святкування Вадим Цибулько з Нового Буга (Миколаївська область).

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

■ ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ І ВИГРАВАЙТЕ!

Продовжуємо публікувати списки пропозицій наших друзів, котрі люб'язно надають подарунки для читачів, які передплатили на півроку або рік п'ятиразовий випуск газети «Голос України».

Нам пропонують:

41. АП «Діоніс» (АР Крим) (генеральний директор — Олег Кравінський) — продукцію власного виробництва.

42. БАТ комбінат «Кримська троянда» (АР Крим) (генеральний директор — Михайло Гладун) — духмяну продукцію.

Шановні передплатники,
хай усміхнеться вам удача!

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

3 одного революційного балу на інший

Сьогодні Президент України Віктор Ющенко відвідає Тбілісі.

Він братиме участь у святкуванні другої річниці Революції троянд. На торжества до Грузії також прийдуть президенти Румунії й Естонії, багато інших впливових політиків. Головним заходом стане міжнародний форум «Нова хвиля звільнення Європи», на якому виступить і Президент України.

Ангела Меркель — новий канцлер Німеччини

Учора лідер Християнсько-демократичного союзу Ангела Меркель була обрана Бундестагом канцлером Німеччини. За неї проголосували 397 депутатів при 308 необхідних. У тому, що це буде саме так, ніхто не сумнівався. Утім, вона чекала цього два місяці і чотири дні.

Саме стільки часу з моменту парламентських виборів тривали довгі переговори із соціал-демократами. Потім було підписано коаліційний договір, і ось, нарешті, вперше в історії Німеччини посаду глави Кабінету посіла жінка. До того ж ще й виходець зі сходу, адже пані канцлер народилася в НДР.

(Закінчення на 5-й стор.)

Зарплату — на-гора

29 гірників шахти №20 ТОВ «Карбон» (Шахтарськ, Донецька область) відмовляються підніматися на поверхню, вимагаючи виплати зарплати. Спочатку учасників акції протесту було 43, однак потім їх кількість зменшилася. Шахтарі вимагають від керівництва підприємства виплатити затримані гроші за три місяці. Видобуток вугілля зупинено, працюють лише служби, відомі за підтримання обладнання та відлив води.

Інформацію про те, що гірники начебто оголошили голодовку, кореспонденту «Голосу України» на шахті не підтвердили: робітникам регулярно передають гаряче харчування і воду. Коли інформація готувалася до друку, стан здоров'я шахтарів перевіряли лікарі з реанімаційно-протишокової групи гірничорядувального загону, повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.

■ Я ВАМ ПИШУ...

Питання технічне чи політичне?

Я особисто, як російськомовний українець, представник рядового електорату, категорично проти надання російській мові статусу державної мови в Україні. І насамперед тому, що вважаю це питанням політичним, а не технічним, як дехто намагається представити. Як на мене, це ще й добре вивіреним кроком назад. До нехай напівколоніальної, але все-таки залежності України від Росії.

Яків ДРУГОЙ.

Київ.

■ ФОТОФАКТ

Учора на Кіровоградщині завершилися Дні «Голосу України». Журналістський десант «Голосу України» зустрівся з керівництвом області, побував на промислових та сільськогосподарських підприємствах.

На знімку: фірмову футболку та кепку «Голосу України» вручено голові Кіровоградської облдержадміністрації Едуарду Зейналову.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів рекомедує Міністерству праці та соціальної політики забезпечити ефективне використання бюджетних коштів, які виділяються на соціальний захист ветеранів війни

■ У НОМЕР

Митрополиту Київському і всієї України ВОЛОДИМИРУ
Ваше Блаженство!

Прийміть найщиріші вітання з нагоди Вашого визначного світлого ювілею, який з радістю й піднесеністю відзначає в ці дні православний люд.

Ваш життєвий шлях є зразком невтомного, самовідданого християнського архієрейського служіння Церкві та українському народові, яке Ви гідно несете впродовж багатьох років, щедро засіваючи духовну ниву добром і милосердям.

Беззаперечною відданістю християнським ідеалам, глибина духовних переконань, невтомна праця й невичерпна мудрість завжди давали Вам змогу достойно долати всі труднощі та незгоди.

Найціннішим внеском у скарбницю справ Божих є спасенні Вашою добротою людські душі та добрі діла, які належно оцінені Державою і Церквою.

Загальновідомою є Ваша багатогранна діяльність з піднесення ролі Церкви в житті українського суспільства задля збереження і примноження його наріжних духовних цінностей, традицій, культури. За час Вашого мудрого керівництва Православною Церквою в Україні значно зросла кількість її парафій, побудовані тисячі нових храмів, відкриті дитячі недільні школи. Багатотисячними накладками сьогодні виходять у світ різноманітні духовно-просвітницькі видання, транслюються теле- та радіопрограми, звершується різнобічне соціальне служіння, таке необхідне нині в нашому суспільстві.

Тож нехай і далі Господь допомагає Вам у Ваших добрих справах, дарує духовну й тілесну міць, життєвий оптимізм і наснагу на довгі роки життя, сповнені новими здобутками на благо Церкви й України.

*Голова Верховної Ради України
Володимир ЛИТВИН.*

Фото Олександра ДАНІЛЕВСЬКОГО.

■ ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

«Зоря» — без приватного господаря?

Народний депутат України від Миколаївщини Микола Круглов (на знімку) заявив про неприпустимість приватизації комплексу турбобудування «Зоря-Машпроект».

Можливість продажу заводу з'явилася після того, як Президент України наклав вето на закон щодо об'єктів, які не підлягають приватизації. До числа цих підприємств увійшов і миколаївський велетенський машинобудування, що виробляє газотурбінні установки для кораблів багатьох країн. Парламентарій зазначив: за часів свого керівництва областю він відстояв ідею недопущення приватизації «Зорі». Буде відстоювати її й нині. Микола Круглов повідомив про досягнуті домовленості з фракціями Верховної Ради з приводу подолання вето Президента.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Фото автора.

Народний депутат Юрій КАРМАЗІН: «Майже всю приватизацію в Україні проведено несправедливо і здебільшого протизаконно... Треба провести дооцінку всіх об'єктів до 30 відсотків і прийняти про це закон»

Революція відбулася передусім у суспільній свідомості

Учора відбулася зустріч глави українського парламенту з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Польща в Україні Яцеком Ключковскі, котрий розпочав свою роботу в нашій державі. Не минули співрозмовники і теми Майдану. «Це була перемога українського народу. Революція відбулася передусім у суспільній свідомості, — сказав Володимир Литвин. — І нині важливо проаналізувати реальний стан у країні, об'єктивно подивитися на ситуацію, для того, щоб побачити, що саме конкретно треба зробити для реалізації обіцяного рік тому».

У свою чергу пан посол відзначив, що у Польщі та світі добре знають, наскільки вагомою була роль Голови Верховної Ради і українського парламенту загалом у залагодженні мирним по-

літико-правовим шляхом складної минулорічної ситуації в нашій державі. «Саме завдяки українському парламенту і особисто Володимир Литвину Україна змогла знайти дуже хороший вихід у вирішенні політичного конфлікту в рамках Конституції і законодавства, — зазначив в інтерв'ю журналістам після зустрічі з Головою Верховної Ради Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Польща в Україні Яцек Ключковскі. — Без особистої допомоги з боку Володимира Михайловича це не могло б здійснитися».

Розмова також торкалася євроінтеграційних процесів, перспективи вступу України до СОТ, механізмів поглиблення україно-польської співпраці, зокрема, на рівні парламентів. Володимир Литвин також наголосив,

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

що для України є важливим закріплення двостороннього діалогу з парламентом Польщі і подальша активізація співпраці у рамках міжпарламентської асамблеї України, Польщі та Литви. Глава україн-

ського парламенту передав запрошення своєму польському колезі (нещодавно у Польщі обрано новий парламент) відвідати Україну на чолі офіційної делегації вже у грудні.

Юліана ШЕВЧУК.

Головна вимога — 10 відсотків видатків бюджету-2006

(Початок на 1-й стор.).

Нині багато говорять про проголошення наступного року — роком села. Але навіть п'ятирічка села, зазначив В. Литвин, не дасть змоги компенсувати усі проблеми та борги, які накопилися в АПК. Аналізуючи ситуацію на селі, аграрії, зокрема, просили парламент подолати президентське вето на закон про ПДВ щодо сільгоспвиробників та зберегти чинний порядок сплати фіксованого сільгоспподатку, який має діяти до 31 грудня 2009 року. Проте на розгляд Верховної Ради подано законопроект про звуження кола платників фіксованого сільгоспподатку та збільшення податкового навантаження на сільгоспвиробників у 2,5 разу. Але цей законопроект внесено всупереч мораторію на податкову політику щодо сільгоспвиробників у бюджетній резолюції. Аграрії також звертаються до законодавців з проханням зняти акцизний збір з пально-мастильних матеріалів, які виробляють в Україні і споживають сільгоспвиробники, опрацювати зміни до декрету Кабінету Міністрів про акцизний збір.

Дуже гостро, на думку сільгоспвиробників, нині стоїть і питання завищених тарифів на електроенергію для селян і система штрафних санкцій за

перевищення енергоспоживання. Сільгоспвиробники просять передбачити у держбюджеті-2006 принаймні часткове відшкодування витрат на енергоносії. На думку Голови Верховної Ради Володимира Литвина, виходом із цієї ситуації може стати запровадження для села такого тарифу на електроенергію, як для мешканців будинків без газу у містах — 12 копійок за кіловатт. Із такими пропозиціями парламент уже звернувся до Президента та уряду. Верховна Рада, пообіцяв її Голова, відстоюватиме принципіву пенсіїю і щодо соціальних програм на селі.

Водночас в. о. голови Комітету Верховної Ради з питань бюджету Людмила Супрун зазначила, що Кабінет Міністрів у доопрацьованому до другого читання проєкті держбюджету-2006 фактично не врахував пропозиції парламенту. За словами Л. Супрун, загальний обсяг видатків на АПК становить більш як 10 відсотків видаткової частини бюджету, але сюди включено фінансування тих сфер, які прямо не впливають на АПК, скажімо, банківські кредити, а також витрати на виплату пенсій селянам. А безпосередні дотації сільгоспвиробникам з держбюджету не збільшуються, а навпаки — зменшуються. Зокрема, не збільшено коштів на передання селянам

у довгостроковий лізинг техніки та обладнання. Кабмін передбачає додаткове спрямування одного мільярда гривень, але не на ті програми, які повинні фінансувати відповідно до закону про державну підтримку державного сільгоспвиробника. Позиція Верховної Ради, наголосила в. о. голови бюджетного комітету — необхідно спрямувати на дотації АПК додатково 2,5 млрд. грн. Потрібна також, переконані парламентарії та аграрії, довгострокова програма розвитку сільського господарства, ухвалена окремим законом.

Не минули учасники зібрання і сучасних політичних процесів у державі. Аграрії, зокрема, говорили: у зв'язку з розширенням повноважень Верховної Ради, яка за підсумками виборчої кампанії формуватиме уряд, потрібна потужна партія, яка представляла б у парламенті інтереси селян. Глава парламенту Володимир Литвин застеріг від загрози у процесі борні зруйнувати будь-яку стабільність в Україні. «З одного боку, потрібно продемонструвати здоровий прагматизм в економічному плані, а з другого — витримку в політичних процесах, від яких нікуди не подітися», — переконаний Володимир Литвин.

Олександра КУЧЕРЯВА.

■ У НОМЕР

Голова Національних зборів Вірменії Артур Багдасарян поклав квіти до могили Невідомого солдата в Києві.

Фото Олександра ТАРАСОВА (Укрінформ).

Свобода не розчаровує, але кадри треба міняти

(Початок на 1-й стор.).

Львів'янка Галина Денько також хоче глибших змін у керівництві, бо «чимало можновладців, особливо на місцях, просто перефарбувалися».

Василь Шворак (Турійський район, Волинська область) каже, що справді поки що не все відбувається так, як декларувалося на Майдані, але чудес не буває, тож лише важкою працею можна втілити обіцяне. А претензії в нього такі: досі на всіх владних щаблях старі кадри, котрі продовжують чинити спротив. Але він вірить у зміни, бо «Майдан у нього в душі».

Олександр Грищенко із Малина (Житомирська область) однією з причин того, що не вдалося зробити більше, вважає, що Президентові бракує рішучості. «Ми не говоримо про кошти, бо розуміємо, що відразу вони не з'являться, але ми говоримо про рішучі зміни і ми вимагаємо рішучих змін», — каже він.

Святослав Шербина (Запоріжжя) приїхав на Майдан захищати найбільшу святиню України — острів Хортицю. Він хотів би нагадати Вікторові Ющенку його обіцянку припинити будівництво мостів через цей острів, бо сьогодні будівництво триває. А заодно він хотів би спитати, чого бандити не сидять у тюрмах.

Одне слово, для них, наших співрозмовників, Майдан не позначка на карті столиці, не географія і не лобне місце для страти минулорічних надій. Майдан — це стан душі. Хіба можна розчаруватися в ньому — у сплеску власного духу?

Звичайно, багато що за рік не зроблено: і вакансії на тюремних нарах не заповнено, і немає відчутного поліпшення життя, і заробітчани поки що не повернулися додому, і мости будуються не там, де треба. Але все це буде зроблено — дайте час. А владу ці люди зможуть проконтролювати.

«Революція» не завершилась. У листопаді 2004-го Майдан показав, що може її розпочати. І від нього нинішнього залежить її результат. У кількох змерзлих чоловіків ми запитали, чи не вступатимуть вони в ініційоване «Братством» Корчинського «товариство обдурених

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

мерзликів» і чи не хочуть пошматувати за порадою Наталії Вітренко посвідчення учасників помаранчевої революції — свідчення їхнього торішнього «подвигу».

— Знаєте, — сердито відповіли ті, — вступити у мерзлики, а потім мерзотники — різниці немає, якщо зраджуєш почуття власної гідності. А ми мерзли за неї, а не за когось.

Ще одна партія, не помічена торік на Майдані, виставила на Хрещатику шити, назвавши їх «стіною плачу за помаранчевою революцією», і закликала перехожих писати про свої розчарування Майданом. Утім, майданівці, як і минулоріч, відреагували на ці заклики іронічно: якщо у вас стіна плачу, то хто вам платить?

...Відчуття дежа-в'ю не полишало нас на Майдані. Це вже було. І мокрий сніг, і мокре взуття, і переповнені кав'ярні, де можна хоч

трохи зігрітися, і революційний рок, і люди, які щасливі не поодиночці чи групами, а одним на всіх Майданом, що, нагадуємо, не є географічним поняттям. Щасливі не тільки від свята, від залитих помаранчем вулиць, від зустрічей із давніми знайомими, а від мокрого снігу і мокрих ніг, і просто від того, що вони частка вільної нації.

Основні події розпочалися після 18 години. На сцену вийшли лідери політичних сил коаліції. Виступили польові командири помаранчевої революції, керівники політичних партій. Мітинг завершився виступом Президента України. Лунають відомі гасла, і лише одне з них, зрадаговане, нагадує про актуальний момент: «Щоб вас було багато, нас треба об'єднати!»

Людімила КОХАНЕЦЬ,
Сергій ЛАВРЕНЮК.

Литвина не обіцяє молочних рік у кисельних берегах, тверезо оцінює фінансову ситуацію в країні і знає, з чого треба починати відродження економіки.

Отож не здивуюся, коли після початку виборчих переговорів знову почне загострюватися ситуація, і частина електорату, як «помаранчевого», так і «біло-голубого», стане під прапор Народного блоку Литвина.

Чергові «граблі» соціологів

Хоч як дивно, дуже швидко забувся соціологічний скандал, що спалахнув під час другого туру президентських виборів. Нагадаю: частина науковців, котрі входили до пулу, що проводив опитування на виході з виборчих дільниць, показали не той результат, який подавали інші його учасники. Здавалося, довіра до досліджень буде підірвана всерйоз і надовго. Проте все склалося інакше.

І сьогодні вони знову задіяні у виборчих перегонах. Але якщо проаналізувати результати соціологічних опитувань наших громадян різними науковими центрами, то виявляться значні розбіжності. А це свідчить, що та чи та служба знову виконує певне замовлення тої чи тої політичної сили і виконує роль не так дослідника, як пропагандиста й агітатора.

Отож, чи будуть соціологічні служби об'єктивні в оцінках настроїв виборців, нині сказати важко.

Замість післямови

Підсумок безрезневих виборів сьогодні спрогнозувати неможливо. Можна стверджувати, що путівку до парламенту отримають — гарантовано — Народний блок Литвина, Народний союз «Наша Україна», Партія регіонів, Блок Юлії Тимошенко, Соціалістична і Комуністична партії. До них можуть приєднатися дві-три політичні сили.

Якою буде конфігурація після виборів? Чи зможе якась політична сила сформулювати більшість? На ці запитання сьогодні важко дати відповідь. Отож не можна виключати, що пролунає заклик: вибори відбулися, нехай живуть нові вибори!

Володимир КОРОЛЮК.

ПАРТІЙНІ РЯДКИ

Постав оцінку новій владі!

Таку акцію провела днями Донецька обласна організація Партії регіонів. На центральній площі імені Леніна перехожим роздавали «табелі успішності», в яких пропонувалося оцінити роботу влади протягом року.

Донецьчани виставляли оцінки за поліпшення економічної ситуації, підвищення добробуту громадян, зниження корупції, забезпечення порядку та законності, досягнення зовнішньої політики і навіть поведінку. Заступник голови обласної ради та обласної організації Партії регіонів Анатолій Близнюк, який прийшов на площу, повідомив, що поставив новій владі «одиницю» за 12-бальною системою. «Що за цей рік зроблено для Донбасу? Та нічого. На регіоні, який завжди був промисловим центром України, поставили хрест», — зазначив заступник голови облради.

Учасники інформаційного пікету також роздавали газету із заявою обласної організації партії, де, зокрема, сказано: «Рік діяльності нової влади — це рік хаосу в економіці, політичних репресій і тотального обману власного народу. До свого річного звіту влада підійшла із «видатними» результатами: низькою гучних криз і скандалів, зниженням купівельної спроможності населення, галопуючою інфляцією і зростанням цін». Річницю Майдану у зверненні названо «спробою штучно розділити країну на «помаранчевих» та «біло-блакитних», на тих, хто стояв на Майдані, і кого на ньому не було».

Акції донецької опозиції, які відбулися цими днями, не можна назвати численними: у їх розпал на площі збиралися кілька десятків осіб. У ці дні, як і рік тому, центральні вулиці обласного центру знову прикрасили синьо-білі стрічки: їх «регіонали» зав'язали на парканах, стовпах, деревах та авто.

Ліна КУЩ.

СИТУАЦІЯ

Телекомпанія під прицілом

Більше року нагнітається ситуація навколо Синельниківської приватної телерадіокомпанії «Регіон». Журналістів раз у раз відволікають на судові розгляди. Претензії до них, переважно господарського плану, пред'являють місцеві органи влади: неправильно зареєстровано землю, немає належного дозволу на експлуатацію нової телевишки.

Власник і керівник телеканалу, а також газети «Синельниково» Микола Нетахата переконаний, що це — продовження політичних розборок, у які журналісти потрапили напередодні торішніх президентських виборів. Сам Нетахата був тоді довіреною особою кандидата в президенти Віктора Ющенка і зі своїм творчим колективом активно пропагував і роз'яснював на «5 каналі» позицію претендента. «Регіон» веде мовлення на Дніпропетровську і частину Донецької областей, де, як відомо, у минулу кампанію підтримували іншого кандидата. От із цього, вважають журналісти, і почався конфлікт їхньої ТРК з місцевою владою.

Що ж до господарських претензій, то М. Нетахата їх цілком відкидає.

А останнім часом керівництво компанії не на жарт стурбоване і своєю особистою безпекою. За самим Миколою Нетахатою, як він стверджує, ведеться постійне стеження. Міліції навіть удалося затримати одного зі «спостерігачів». Але його дуже швидко випустили. Керівник компанії змушений був звернутися з офіційною заявою про власний захист до прокуратури. Звернення й досі залишилося без відповіді.

Сергій КОРОБКОВ.

Дніпропетровська область.

Бути чи не бути?

Гамлетівське запитання знову постало перед політичними силами на старті виборчої кампанії до Верховної Ради України

■ АНАЛІЗ. ПРОГНОЗ

26 листопада стартують вибори до Верховної Ради України. Фактично через рік після президентських. Якими вони будуть?

Президент і прем'єр пообіцяли: найдемократичніші. Натомість їхні недавні соратники висловлюють переконання: вибори будуть одними з найбрудніших.

А Голова Верховної Ради України Володимир Литвин вважає, що парламент не допустить повторення минулорічних перегонів, коли діяв на повну потужність адміністративний ресурс і рясно розквітли брудні технології.

Однак партії і блоки розпочали боротьбу ще задовго до початку перегонів. Шукають союзників, прославляють лідерів, готують солодкоколісних сирен, щоб заманити виборця під свої прапори нездійсненними обіцянками.

Ігри патріотів

Безумовно, сьогодні увага прикута передусім до переможців президентських перегонів. Вважається: провладні сили апіорі отримують перевагу на старті, оскільки близько 15 відсотків виборців голосують за чинну владу.

Однак осінні «корупційні» скандали, відставка уряду потрясли не так електорат, як політичні сили, що стояли за главою держави і тодішнім прем'єром. Понад те, розпочалося бродіння у лавах їхніх прихильників. І якщо недавно в опитуваннях Блок Юлії Тимошенко випереджав Народний союз «Наша Україна», то, схоже, останнім часом він починає програвати конкурентам з «помаранчевого табору».

Усе розпочалося з Української республіканської партії «Собор». Частина ветеранів на чолі з народним депутатом Левком Лук'яненком відсторонили від керівництва партією Анатолія Матвієнка. Останній скликав позачерговий з'їзд і звинуватив своїх опонентів у прагненні стати членами парламенту будь-що, у тому числі шляхом розвалу УРП «Собор». Він вважає, що за такими діями стоїть Юлія Тимошенко.

Водночас недавній соратник леді Ю. Олександр Зінченко вкотре гучно грюкнув дверима: за його словами, присутність у списку БЮТ Олександра Волкова та Михайла Бродського не дає йому морального права знаходитися поруч з ними.

Інший скандал потряс Волинську обласну організацію партії «Батьківщина». Майже половина делегатів обласної конференції покинули залу на знак протесту проти дій народного депутата Євгена Кирильчука.

Власне, і БЮТ, і НСНУ розраховують на голоси в західних і центральних областях. Фактично вони конкуруватимуть один з одним, відбираючи голоси не в опонентів, а в себе. Саме тому й пролунала пропозиція об'єднати зусилля в єдиному блоці. Щоправда, останні заяви лідерів дозволяють сумніватися в тому, що «помаранчеві» домовляться до чи після виборів. Один з модераторів БЮТу вже оприлюднив, можна стверджувати, претензії своїх колег на посади після виборів. Схоже, саме це і змусило голову НСНУ Романа Безсмертного засумніватися в об'єднанні зусиль двох «помаранчевих» таборів.

«Регіони» гуртуються

Натомість Партія регіонів після певного падіння рейтингу лідера почала набирати балів. Понад те, диктує свої умови недавнім соратникам по президентських перегонах. Перший крок уже зроблено: партія «Нова демократія» саморозпустилася, а її члени мають стати «регіональниками». Народний депутат Тарас Чорновіл спрогнозував, що до ПР приєднаються ще

Чи будуть соціологічні служби об'єктивні в оцінках настроїв виборців, нині сказати важко

Фонд держмайна призначив позачергові збори акціонерів «Криворіжсталі» на 12 січня 2006 року

■ У НОМЕР

Не буксуємо: буксири будуємо

Чималий «вантаж» надійшов у портфель замовлень Херсонського судноремонтного-суднобудівного заводу ім. Комінтерну. Державна компанія «Укррічфлот» уклала договір на складання кількох буксирів, що «трудитимуться» на Дніпрі. А одна з російських фірм фінансує зведення пасажирського судна.

Водночас, зазначає гендиректор заводу Володимир Бондар, підприємство не зменшить обсягів робіт з судноремонту. Найближчим часом тут мають зійти на воду після відновлення три українські та одне російське судно.

Алла БРУСИЛОВА.

Бинт за 250 гривень

Луганський обласний суд завершив розгляд кримінальної справи про злочинні дії організованого угруповання, що спеціалізувалося на виготовленні та збуті великих партій опію. Наркодількам визначено міру покарання — п'ять років позбавлення волі. В угруповання входила здебільшого молодь. Вона винайшла свій спосіб реалізації товару. З сировини, придбаной у місцевих мешканців, «майстри» готували опій, потім просочували їм медичні бинти, висушували їх і, розділивши на відрізки, продавали. Попит на товар був великий, тому підпільне виробництво працювало безперебійно, здебільшого ночами, у будинках, котрі наймали на околиці сіл і районних центрів. Під час затримання у злочинців вилучено 35 просочених наркотой бинтів, велику кількість екстракційного опію.

Алла АНТИПОВА.

■ ФОТОФАКТ

ФОТО АВТОРА.

Перший у західному регіоні України гіпермаркет «Там-Там» відкрито в Луцьку. Його торгова площа становить 9600 квадратних метрів. Тут можна придбати понад 40 тисяч найменувань товарів, скуштувати продукцію місцевих кулінарного, кондитерського цехів, придбати випечений у власній пекарні свіжий хліб, відвідати ресторан швидкого приготування.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Новим храмом опікуватимуться семінаристи

Львів. У Військовому інституті імені П. Сагайдачного Національного університету «Львівська політехніка» освятили храм Святого архистратига Михаїла. Він діяв ще за часів Австро-Угорщини, коли на цій території був розташований Кадетський корпус. За радянських часів тут була кафедра, яка готувала політпрацівників для армії. Тепер храм діє під опікою семінаристів, які готуються в майбутньому стати капеланами. Тут вже охрестили кількох курсантів.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Заплатиш — нагрієшся

У Криму холодними залишаються ще 10 шкіл та 879 тисяч квартир. Борг за опалення на півострові становить 303,5 млн. гривень. Половину цієї суми винне населення, решту — госпрозрахункові й бюджетні структури.

Надто кволо погашаються і квартирні борги за рахунок знецінених грошових вкладів Ощадбанку колишнього СРСР. Найгірший показник з платежів за електроенергію: торішня заборгованість зросла до 230 млн. гривень. Загалом із суми загального боргу в 338 млн. гривень за послуги ЖКГ у Криму постачальникам послуг за рахунок вкладів Ощадбанку повернуть менш як десять відсотків.

Віктор ХОМЕНКО.

29 листопада уряд представить Верховній Раді законопроект про держбюджет на 2006 рік у другому читанні. Про це заявив Прем'єр-міністр країни Юрій ЄХАНУРОВ

Контролер за словничком

«Шановні пасажирів, будьте ласкаві, пред'явіть свої проїзні документи» або «Пропоную сплатити штраф». Чи ви коли-небудь щось подібне чули на свою адресу від контролерів міського транспорту? Ні? Я теж. Хоча повинні були, адже це розмовно-ділова лексика, взята зі спеціального словничка контролера. Як з'ясувалося, і такий існує.

— Сплачуєш штраф чи у відділку з тобою говоритимуть інакше. Погрожую? Повір, це я тобі ще не погрожую, — додати до цього безліч нецензурних висловів і вийде звичне звернення перевіряльника до потенційного «зайця».

На місці такого «зайця» довелося побувати й мені. Коли мій квиток був «у дорозі», долаючи перешкоди у вигляді десятків рук з протилежного кінця переповненого тролейбуса, контролер вже вимагав пред'явити талон. До того ж робив він це не за словничком. Пояснити ситуацію, в якій опинилася, я не змогла, адже слухати мене ніхто не захотів. Моє спілкування з «висококультурними» людьми продовжилось поза межами тролейбуса.

На вулиці грошей вимагали вже п'ять кремезних чоловіків. Передати усі тонкощі рідної мови, якими вони володіли і які застосовували на практиці, майже неможливо. Тож я вирішила дізнатися, де вчать таких «спеціалістів» і чи їх взагалі готують для роботи з людьми.

Я зателефонувала за

Мал. Вадима СИМИНОГО.

номером, зазначеним у моїй штрафній квитанції. З'ясувалося, що він вельми популярний, адже був постійно зайнятий. Того дня я набирала номери тролейбусного депо, служби організації збору й обліку виручки, довідки «Київпастрансу» і навіть відділу кадрів, де мене запрошували на роботу, та відповідей на питання не давали.

Я вже почала думати, що інформація про роботу контролерів перебуває під грифом «секретно». Та Вікторія Гуляєва, заступник начальника організації збору та обліку виручки «Київпастранс» з питань організації контроль-

но-ревізійної роботи на пасажирському транспорті, розвіяла мої припущення. Саме вона показала мені той словничок, а також розповіла дещо про професію контролера.

— Контролером може стати повнолітня людина з середньою освітою і раніше не засуджена. У нас є Учкомбінат, де майбутній контролер навчається протягом десяти днів і де йому розповідають основні правила роботи на пасажирському транспорті, причому величезну увагу приділяють дотриманню культури на лінії. А потім контролер проходить стажування з наставником і спостерігає за роботою досвідчених фахівців. Перед тим, як остаточно

опанувати цю професію, треба пройти спеціальний тест на перевірку знань. Питання найрізноманітніші, мені запам'яталося перше:

«Чому ви обрали роботу контролерів пасажирського транспорту?»

1. Маю досвід роботи з людьми і можу здійснювати контроль в міському транспорті.

2. Тому що раніше був засуджений і не можу ніде влаштуватися.

3. Тому що в разі працевлаштування маю можливість безплатно користуватися міським наземним транспортом.

Відгадайте, як треба відповісти, щоб вас взяли на роботу.

Наталія ОВДІЄНКО.

Лікарі десантуються!

Виїзні комплексні бригади лікарів щонайменше раз на тиждень відвідують сільські райони Луганщини і приймають хворих. Фахівців супроводжує лабораторія на колесах, за допомогою якої прискорюється процес встановлення діагнозу, а також заощаджуються кошти і час трудивників села. За один такий «десант» вісім медиків встигають прийняти до 150 хворих. За неповні чотири місяці близько 40 бригад обслужили 8600 осіб, 900 з яких направили на лікування в обласну лікарню, а більш як 100 хворим зроблено операції. Сьогодні йдеться про створення сімейних амбулаторій, оснащених сучасною медичною технікою й укомплектованих фахівцями.

Вл. інф.

Назустріч дітям

У Києві учора відбулося засідання Ради з питань освіти інвалідів при Міністерстві освіти і науки України і Міністерстві праці і соціальної політики. У ньому взяли участь глави цих двох відомств Станіслав Ніколаєнко та Іван Сахань. На засіданні обговорювали проблеми нормативно-правового забезпечення освіти і комплексної реабілітації дітей з обмеженими можливостями здоров'я.

Фото Олега ВОЛОДИМИРСЬКОГО.

ташованого в історичній частині міста. Обвал стався над операційним залом. Потерпі-

лих немає. Раніше в тому самому районі відшматка карниза, що відірвався від одного з будинків, загинула людина. За словами представника банку, аварія даху не стане перешкодою для роботи банкірів — ремонтні роботи розпочалися буквально через кілька годин, а обслуговування клієнтів не переривалося ні на хвилину.

За іронією долі, черговий завал, а відбуваються вони в історичній частині міста регулярно, стався за декілька годин до прес-конференції начальника управління міської ради з охорони історичних пам'яток Анатолія Мартиненка. Він розповів, що незважаючи на вжиті заходи, будинки, розташовані в центрі Одеси, багатом з яких по 150 років, повільно руйнуються. Причина — знос основного будівельного матеріалу — каменю-черепашнику, з якого побудована центральна частина міста.

В'ячеслав ВОРОНКОВ. Одеса.

У Пелагіївці, на Михайла

День святого Михайла відсвяткували сотні віруючих у Свято-Михайлівському храмі (на знімку). Йому понад сто років. Названо храм на честь архістратиґа небесного воїнства.

Має храм ще й іншу назву — Пелагіївська церква. 1896 року брати Андрій і Михайло Дуриліни заклали церкву в пам'ять про трагічну загибель своєї матері, Пелагії. А освятили храм

1904 року. Відтоді парафіяни відзначають день архістратиґа Михайла як храмове свято. З 1992 року Пелагіївську церкву передано Українській православній церкві, у 1994 році тут створено жіночий монастир, де несуть послух 15 сестер. Ігуменя монастиря — матушка Серафима.

Поступово храм, зруйнований і пограбований за радянської

Святиня чекає «інавгурації»

Восьма копія знаменитої Туринської плащаниці прибула в Україну. Її привезли члени оргкомітету у складі духовенства і відомих політиків. Копія, котру благословив Папа Римський Бенедикт XVI, зберігається у соборі святого Юра. Замовлення виконали у Туринському синодальному центрі, а виготовлення і перевезення оплатили меценати.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Закон Божий для дорослих

Хмельниччина. При Свято-Миколаївському храмі Української православної церкви села Голосків відкривається парафіяльна школа для дорослих з вивчення Закону Божого. Її головне завдання — допомогти усім бажаючим вивчити Біблію, православне церковне богослужіння, історію і традиції православ'я. Для всіх, хто не зможе відвідувати заняття, створено програму заочного навчання.

Грузія хоче покинути СНД

Парламент Грузії вчора одностайно ухвалив рішення: розпочати розгляд питання про доцільність перебування країни в СНД. За словами голови парламенту Ніно Бурджанадзе, це рішення не означає початку процедури виходу Грузії з СНД, а лише початок розгляду питання. З ініціативою такого рішення виступив один із керівників фракції «Демократичний фронт» Давид Бердзенішвілі. «Коли Грузія вступала до СНД (кінець 1993 р.), багато політиків і громадських діячів виступили проти цього. Роки, що минули, показали: перебування в СНД нічого не дало і не дає Грузії. Мало того, членство в СНД суперечить нашій головній меті — вступу до НАТО і ЄС», — зазначив він, повідомляє УНІАН.

Ангела Меркель — новий канцлер Німеччини

(Початок на 1-й стор.).

Отже, вчора Ангела Меркель очолила велику коаліцію з християнських партій і соціал-демократів Німеччини. Фізик за освітою, вона тепер відповідатиме за всі явища в політичному і економічному житті своєї країни.

Політологи вважають,

що назвати її «залізною леді» було б великим перебільшенням, але домагатися свого Меркель вміє. Те, що вона стала канцлером, тільки зайвий раз підтверджує це.

Одразу після таємного голосування в бундестазі Меркель зустрілася з президентом країни, кот-

рий вручив їй посвідчення про обрання канцлером. Герхард Шрьодер, який залишає свій пост і кабінет, передав Ангелі Меркель ключі від відомства канцлера. Однак в цьому будинку вона не житиме, а залишиться у своїй квартирі в самому центрі Східного Берліна.

Компромісна програма дій нового уряду розрахована на чотири роки. Однак не всі німці вірять, що кабінет Меркель проіснує до кінця терміну повноважень бундестагу нинішнього скликання. Головне завдання нового канцлера — розв'язання соціаль-

но-економічних проблем. Насамперед — зниження бюджетного дефіциту до норм, припустимих для країни зони євро (3% ВВП), скорочення безробіття. Заплановано зменшення державних витрат і невелике збільшення податків. У галузі зовнішньої політики очікується збереження наступності.

Яна СТАДІЛЬНА.

■ ФОТОФАКТ

У столиці, в Національному художньому музеї України, відбулося відкриття виставки автентичних гравюр Франсиско Гойї.

Фото агентства «Прес-КІТ».

Черномирдін озеленив Придунав'я

Посол Росії в Україні Віктор Черномирдін із групою бізнесменів побував у південних районах Одеської області. Російські підприємці особливо зацікавилися зведенням в Ізмаїлі парогазової електростанції і можливістю розмістити замовлення на будівництво суден на Кілійському судноремонтно-суднобудівному заводі. Бізнесмени також ознайо-

милися з будівництвом глибоководного судноплавного ходу Дунай—Чорне море. У селі Криничне Болградського району гості були присутні на освяченні дзвонів церкви св. Дмитра Солунського. Там Черномирдін й особи, що супроводжували його, посадили деревця.

В'ячеслав ВОРОНКОВ. Одеська область.

Одесу—Броди таки дотягнуть до Гданська

Україна готова почати добудову нафтопроводу Одеса—Броди до Гданська (Польща) у 2006 році. Про це вчора заявив Президент країни Віктор Ющенко. За словами глави держави, проведено всі політичні переговори, що дають підстави реалізувати цей проект.

Твердо буде спати

■ ТЕМА

Майже непоміченою залишилася важлива подія: набув чинності Закон про основні засади державної аграрної політики. Тож нарешті проблеми галузі будуть коли не розв'язані, то до цього зроблено важливий крок? Але селяни не заплакали від радості й навіть на одному зі своїх зібрань заявили, що триває пограбування урядом вітчизняного виробника.

Факхівці твердять, що хоч дія закону розрахована до 2015 року, але наслідки будуть незабаром: оголошений Верховною Радою мораторій на продаж землі закінчується 1 січня 2007-го. Вже нині експерти передбачають банкрутство аграрних підприємств. В чому річ? Адже уряд, пропонуючи проект закону, підкреслював розроблені ним прогресивні принципи аграрної політики. Щоправда, незрозуміло, з яких пір принципи вводяться в ранг закону? Це ще одна таємниця уряду, яку потрібно відкрити. З тим, щоб не сталася катастрофа — цього разу в сільському господарстві.

Хоч уряд і м'якенько стелить, але спати селянинові буде жорстко, бо, за законом, Кабмін не

несе за «принципи» жодної відповідальності. Пріоритетом він визначив «потребу відродження селянства як господаря землі, носія моралі та національної культури». Проте обмежив свою роль у реалізації гасла скромним завданням: «Підвищити рівень споживання сільського населення до прожиткового мінімуму». Чи не парадокс: у житниці колишнього СРСР селян — «годувальників і носіїв моралі» — наш уряд опустив до рівня, нижчого за прожитковий?

Утім, не це головне. Кабмін, не обмовившись ані словом про рубежі виробництва зерна, цукру, соняшникової олії — нашої національної валюти, водночас як пріоритет висунув завдання щодо розширення посівів... ріпаку. Чи

не тому в надрах Мінагрополітики дозрів план зі знищення, уже втретє (!), Української академії аграрних наук, котра активно виступає проти перетворення країни на ріпакову зону Європи?

Що заховано між рядками Закону про основні засади державної аграрної політики? Експерти твердять, що уряд ретельно готується до прихватування земельних ресурсів України, громадяни якої одного паскудного ранку можуть прокинутися на «нашій, не своїй землі». ЗМІ багато пишуть, що майже половина угідь уже скуплена авансом моторними вітчизняними, а ще більше — зарубіжними ділками, а в селі бал правлять всюдисущі трейдери. Може, через те червоною ниткою кризь закон проходить вимога: «Створити систему земельного іпотечного банку кредитування». Тобто сільськогосподарські угіддя можна буде роздавати під заставу. Для потужного аграрного підприємства в цьому не було б нічого лихого. Але величезна їх кількість — у стані повного бан-

крутства. Тим часом уже підготовлено правові умови вилучення земель у боржників. Тож враховуючи, що мораторій на розпродаж землі закінчується, суть щойно ухваленого закону стає більш ніж ясною.

А уряд, замість того щоб зміцнювати сільське господарство, ускладнює ситуацію за вже відпрацьованою схемою у промисловості: підприємства були доведені до банкрутства з метою їх приватизації. Саме на часі згада-ти Тараса Шевченка: «Доборолась Україна до самого краю!» І межа проходить по лінії переділу земельного власності. Нині це замовчується. Але коли питання стане руба, то народні депутати відчують, як міцно зв'язані руки ухваленим ними за вимогою СОТ і Європи законом. Уряд цього разу обвів їх круг пальця, щоб у черговий раз дискредитувати в очах суспільства. А може, це ще одна нагода переконатися, хто є хто в українській політиці?

Валентина ПИСАНСЬКА.

■ СВІТ КОРОТКО

ІЗРАЇЛЬ—ЛІВАН Після затишшя — бої

Більше чотирьох знищених бойовиків і 11 поранених ізраїльських військовослужбовців — такий підсумок боїв на ізраїльсько-ліванському кордоні. Перервавши затишшя, яке трималося протягом кількох місяців на всій довжині «блакитної лінії», шіїтське угруповання «Хезболлах» піддало масованому обстрілові ізраїльські військові і цивільні об'єкти. У зоні атаки опинилися і населені пункти, розташовані у глибині ізраїльської території.

ШВЕЦІЯ Бомба в посольстві!

У будинку, в якому розташовується посольство Словаччини у Стокгольмі, у понеділок було виявлено вибуховий пристрій. Згорток з бомбою знайшли на сходовій площадці. Як повідомили в поліції, вибуховий пристрій був діючим. Щоб його знешкодити, на місце події приїжджали підрильники. Людину, котра залишила згорток, оголошено у розшук.

КНДР Відповідь на критику

КНДР пригрозила посилити свій ядерний потенціал у відповідь на критику порушень прав людини з боку Генеральної асамблеї ООН. У заяві зовнішньополітичного відомства Північної Кореї сказано: «Корейський народ захищатиме свою безцінну соціалістичну систему і збільшить на тисячу своє ядерне стримування, щоб забезпечити собі захист за будь-яких обставин». Приводом для заяви стало прийняття 18 листопада на сесії Генеральної асамблеї ООН резолюції, в якій засуджуються «різномісні, масивні і серйозні» порушення прав людини в республіці: катування, публічні страти, смертна кара з політичних мотивів.

ЯПОНІЯ До ювілею — нова конституція

Правляча Ліберально-демократична партія Японії (ЛДП) оприлюднила проект нової конституції країни у свою 50-літню річницю. Основним положенням проекту нового основного закону, яке змінилося, стала заміна Сил самооборони, чисельність яких не могла перевищувати 240 тисяч осіб, повноцінної армією, здатною брати участь у миротворчих операціях за кордоном.

ОАЕ Гігантоманія

Дубай планує побудувати найбільший у світі аеропорт. Департамент цивільної авіації оголосив, що аеропорт пропускною спроможністю 120 мільйонів пасажирів на рік і вартістю 8 мільярдів доларів розташовуватиметься поблизу вільної економічної зони Джебель Алі.

На Черкащині порушено справу стосовно посадовців, які незаконно продали одне з підприємств регіону

■ ПРОФСПІЛКИ

Новообраних привітали квітами

— Знаєш, а мені все-таки вдалося добитися підвищення заробітної плати одному малооплачуваному працівникові, — ділилися секретами дві жінки. — Адміністрація пішла назустріч, тепер у нього — плюс двісті гривень... — Молодчина! — пораділа за подругу інша. І не втрималася: — А ми щойно повернулися з дводенної екскурсії. До речі, теж допомогла адміністрація: всій групі оплатила дорожні витрати.

Такі розмови часто можна почути, коли збираються голови профспілок у міському комітеті профспілки працівників державних установ міста Києва. Цього разу причиною для такого зібрання стала IX звітно-виборна профспілкова конференція. У роботі конференції взяли участь близько ста представників первинних профспілкових організацій, що входять до складу комітету. А всього їх налічується 667.

Звіт міського комітету став своєрідним оглядом роботи кожного профспілкового колективу. Відомо ж бо: погано поставлена робота в організаціях — це недоліки і прорахунки в роботі керівного органу. Виступити мали можливість всі бажаючі, але критики на свою адресу керівники не почули, бо весь час — а цьогоріч комітетові виповнилося 30 років — колектив працює злагоджено і самовіддано. А скринька добрих справ комітету, який очолюють Віталій Почтовий та його заступник Микола Машталер, ніколи не буває порожньою.

Усі добре пам'ятають, як довелося вгамовувати керівника в одному з колективів, який перевищив свої повноваження щодо підлеглих. Завдяки втручання міського комітету горе-керівникові довелося шукати іншу роботу. Або ще. У науковому інституті працівникам затримали заробітну плату всього... на півроку і виплатили, знову ж таки, завдяки міському комітету профспілки. В таких ситуаціях надається велике значення укладенню колективного договору з адміністрацією: скривдити працівників складніше, а профспілковим активістам багатого легше їх захистити.

У міському комітеті найбільше уваги приділяється дітям спілчан, за п'ять років тут оздоровлено понад 25 тисяч дітей. До того ж оздоровлюються діти і влітку, і взимку в санаторіях Криму, Закарпаття та в інших областях України. Налагодили співпрацю з іспанськими колегами, і вже два роки діти з багатодітних сімей та потерпілі від Чорнобильського лиха відпочивають в сонячній Іспанії. А щорічні дитячі подарунки та запрошення на новорічні вистави — обов'язковий рядок у роботі колективу.

Власне кажучи, з усім, що відбувається у міському комітеті, профспілкові активісти добре обізнані, адже тут щомісяця відбуваються зустрічі з головами первинних профспілкових організацій, проводяться семінари. А минулого року поважні голови сіли за студентські столи в Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України, де прослухали курс лекцій професорів, докторів наук.

Та й самі керівники Віталій Семенович та Микола Іванович часті гості в первинних організаціях профспілок. То чи варто дивуватися, що вони всіх не лише на ім'я й по батькові пам'ятають, а й знають все, що відбувається в колективах.

Із вдячністю сприймають профспілкові активісти і таку допомогу, як підготовлені міськкомом брошушки «Юридичні консультації». Тут містяться відповіді кваліфікованих юристів на запитання і ситуації, що найчастіше трапляються в роботі.

Варто зазначити, що і члени комітету — досвідчені профспілкові діячі: вміють і в своєму колективі організувати роботу, і досвідом поділитися — захистити спілчан у сьогоднішній, зробити кращим їх життя, бути корисним усім членам профспілки. Як, приміром, Віра Белей, голова об'єднаної профспілкової організації Київської міської адміністрації, Петро Васюк з міськкому атестованих працівників ГУ МВС України в місті Києві та багато інших.

Одне слово, промовці були однакової думки: у міському комітеті профспілки працівників державних установ міста Києва добре налагоджено роботу. Усі побажали їм тримати так і надалі. А квіти зі словами привітання було вручено новообраним одногослосно голові міського комітету Віталію Почтовому та заступникові голови Миколі Машталеру.

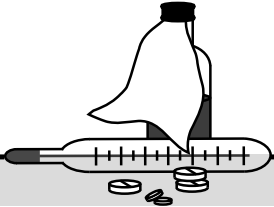
Марія ДАВИДЕНКО.

Уточнення

У вчорашньому номері «Голосу України», на 6-й сторінці, під рубрикою «Фотофакт» надруковано інформацію до знімка Олега Диканя (Укрінформ) про те, що розроблено економічніші електrolампи. Насправді такі лампи лише розробляються. І текст мав бути такий: «ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ВИСОКОЕФЕКТИВНИХ ЕЛЕКТРИЧНИХ ЛАМП МОЖЕ ДАТИ ДО П'ЯТИ ВІДСОТКІВ ЕКОНОМІЇ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ. Науковці Інституту енергозбереження і менеджменту Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» вивчають шляхи економії електроенергії».

« ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК »

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

Зубний страх на все життя

■ ІСТОРІЯ ХВОРОБИ

Солодке — ворог зубів. Це відомо всім батькам. Але хіба відмовиш улюбленому чаду в цукерці! Любов до шоколадок познайомила мого сина зі стоматологом уже у п'ять років. Першу пломбу він отримав посміхаючись: боляче не було. А за хорошу поведінку ще одержав від лікаря заохочення — календарик. Через місяць у ласуна знову розболівся зуб. Наша добра тьотя-доктор пішла на лікарняний і ми потрапили до «заміни».

— Сядь рівно, не крутись. Відкрій рот і не смій закривати! — скомандувала вона дитині. У малюка на очах з'явилися слюзи, він не розумів, чому з ним так розмовляють. Потім лікар схопилася за бормашину і почалося... Це було схоже на середньовічну екзекуцію. Дитина репетувала до синяви — чи то від болю, чи то від страху, стоматолог репетувала кризь марлеву пов'язку:

— Мамуню, як ви виховуєте дитину? Що, він потерпіти п'ять хвилин не може? Потім ще скаржитесь, що пломби випадають. Ідіть у приватну клініку, нехай з ним там сюсюкають...

Після цього прийому в районній поліклініці у хлопчика стався нервовий зрив. З того часу при слові «зубний лікар» він починав плакати. Ми ходили й у відомі в місті платні клініки. Там нічим допомогти не могли — відкрити рот синові можна було лише домкратом. Зрештою, довелося лікувати і видаляти йому мо-

лочні зуби під ЗАГАЛЬНИМ наркозом. Дитячий психолог сказав, що ця травма у хлопчика — на все життя. Лише ставши дорослим, він зможе змусити себе відвідувати стоматолога, та бояться його буде завжди.

Лікар-стоматолог Марина Голубцова стверджує, що нам попався «варвар» у білому халаті. Сучасна стоматологічна допомога відрізняється від радянської. Раніше у дитячих кабінетах за штатом передбачалося у півтора разу більше медсестер, чим у дорослих. Для чого? Так щоб тримати маленьких пацієнтів.

Марина радить уперше відвідати стоматолога, коли дитині виповниться 3—3,5 року. Цей візит — для знайомства з лікарем, щоб дитина не боялася і звикала до обстановки кабінету, до обладнання і до людини в білому халаті, котра перевірятиме «чи правильно ростуть зубки, чи не болять вони і врятує їх від злого карієсу». Позитивне сприйняття лікаря і гра —

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА (із архіву «Голосу України»).

На стоматологічній виставці.

надійна профілактика психотравми у дитини.

І ще. Чи поладнає стоматолог з вашим малюком, можна судити з того, як він з ним спілкується на початку

прийому, до того, як посадити в крісло. Якщо ця комунікація вас насторожила, краще не продовжувати... Зверніться до іншого фахівця.

Ольга ВІТЕР.

■ ТЕРМОМЕТР

Під кондиціонером не стань «легіонером»

Рідкісне захворювання — легіонельоз або хвороба легіонерів, — виявлено в одного із мешканців Донецька, який нещодавно повернувся із Китаю. Як повідомили в обласній санепідстанції, раніше цього року в Україні було зареєстровано три випадки хвороби, яка стала проблемою багатьох розвинених країн. Захворювання виявляється у вигляді спалахів в літньо-осінній період та окремими випадками, незалежно від пори року. Заразитися можна аерогенним шляхом — через повітря. Найчастіше збудник захворювання потрапляє до системи кондиціонування і звідти розноситься приміщеннями. Очевидно, саме таким шляхом і підхопив бактерію донецчанин. Медики припускають, що зараження відбулося по дорозі

із Китаю в поїзді, де постійно працювали кондиціонери.

Перебіг хвороби легіонерів може відбуватися у формі пневмонії чи гострого респіраторного захворювання. Головними симптомами є погане самопочуття, біль у м'язах, головний біль, підвищення температури. В перші дні з'являється сухий кашель, нежить, біль у грудях, потім додається задуха і ознаки пневмонії. Легіонельоз належить до так званих «нових» техногенних інфекцій: її поширення пов'язане перш за все із неправильною експлуатацією об'єкту несправного обладнання для охолодження і кондиціонування повітря.

Ліна КУЩ.

Нові препарати — хворим на ДЦП

Препарат «диспорт», який випускає українсько-французька фірма «Ipsen», отримали для лікування діти, які навчаються і проходять реабілітацію у Тернопільській обласній спеціалізованій школі-інтернаті для хворих на дитячий церебральний параліч. На жаль, сьогодні в Україні мало ліків, які могли б хоч трохи допомогти при цій важкій недозі. Та й коштують вони дорого. Ліки школі передано безплатно. Поки що — на 5 тисяч гривень, а загалом фірма має намір виділити для цього 4 тисячі євро. Чи варто говорити, яка велика надія пов'язана з новим препаратом у 110 дітей, які навчаються у цій школі, їхніх батьків, учителів? А загалом таких дітей в Україні — 22 тисячі. Хто допоможе їм?

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Центр для проблемних дітей

Івано-Франківська область. У Медині Галицького району на базі оздоровчого комплексу відкриють обласний центр соціально-психологічної реабілітації дітей. Капітальний ремонт і облаштування центру буде здійснено за рахунок субвенцій із Державного бюджету.

Дарина НАЗАРЧУК.

Нежить — стоп! Носіть шапку і тримайте ноги в теплі

■ ПРОФКАБІНЕТ

Британські вчені нарешті з'ясували причину виникнення нежиті. Виявилось, що переохолодження організму — головна причина цього захворювання. І хоча ця версія вже давно стала прописною істиною для більшості матерів в усьому світі, тепер її науково доведено.

Як показали дослідження, якщо ви не носите взимку головний убір або у вас постійно промокають ноги, то ви — потенційна жертва вірусу нежиті. Під час охолодження кровоносні судини в носі звужуються і практично перестають опиратися різним інфекціям.

Так що тепер бабусині поради — надягати шапку і тримати ноги в теплі — одержали наукове підтвердження. До речі, ще один старий рецепт — уживання вітаміну С для профілактики застуди і нежиті — можна забути. Австралійські вчені довели, що він практично не впливає на простудні

захворювання. Цей вітамін практично не рятує від застуди, хоча і допомагає організму швидше подолати недугу.

Підхопивши нежить, варто звернути увагу на інший важливий засіб — корінь женьшеню. Хоча він давно визнаний як одна з найкорисніших для організму рос-

лин, цілющі властивості женьшеню в боротьбі з простудними захворюваннями відкриті зовсім недавно. Так, уживання рослини під час грипу значно знижує інтенсивність і тривалість захворювання. Цілющий корінь містить імуноглобулін — білок, який «зв'язує» сторонні організми, котрі потрапляють у кров, не даючи їм поширюватися по всьому тілу. Тож з огляду на настання холодів і активізацію простудних захворювань варто запастися женьшенем, щоб пережити зиму здоровими.

Мал. Вадима СИМИНОГІ.

Під «Лікарняним листком» підписалася Ольга ВАУЛНА.

Назавжди з Україною — Іван Курас

Пам'яті доктора історичних наук, віце-президента НАН України, директора Інституту політичних та етнонаціональних досліджень НАН України, народного депутата України Кураса Івана Федоровича (на знімку).

Україна завжди пишати-меться своїми видатними особистостями в політично-му, науковому, культурному і, звичайно, в історичному просторі, на якому вирросло і працювало чимало знаних в усьому світі людей і за минувшини, і за нашої доби.

Іван Курас — людина благородна, видатний науковець радянських часів і часів української незалежності. Людина універсального обдаровання, титанічної працьовитості, незламної стійкості. Він був великим науковцем, державним діячем і політиком. Протягом багатьох років своєї невсипущої праці Іван Федорович поповнив історичну науку своїми дослідженнями. Він був автором і співавтором понад 200 наукових праць.

Люди, які працювали разом з ним, згадують Івана Кураса як поважну і заслужену людину, а його працелюбність завжди викликала у них повагу. Він багато сил і енергії віддавав своїм науковим дослідженням. А в політиці був відкритим і щирим, принциповим і чесним.

Треба достойно відзначити грандіозну роботу цієї людини, адже його діяльність відома не лише в Україні, а й за її межами.

Іван Федорович Курас — людина, яка завжди, і за будь-яких умов, за будь-якого режиму завжди була з Україною, зі своїм народом. І навіть тоді, коли його праці за радянських часів піддавалися жорсткій цензурі, він подумки залишався зі своїми мріями — відкрити ще тоді приховану історичну правду своїм співвітчизникам.

Славетна Одещина —

батьківський край, село Немирівське, 1939 рік. Родині простого селянина доля дарує майбутнього літописця історії рідної землі. Після закінчення Немирівської та Перелетської сільських шкіл, Іван Курас вступає до Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова, на історичний факультет, який закінчує з відзнакою. Згодом стає аспірантом Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка, де 1964 року захищає кандидатську дисертацію на тему «Проблема національно-визвольного руху в Україні ХХ століття». Відгук були різні — і негативні, і позитивні. Втім, згодом Івану Курасу вдається захистити вже докторську дисертацію — «Крах дрібнобуржуазних політичних партій в Україні в 20-ті роки». Йдеться передусім про Українську партію соціалістів-революціонерів та Українську соціал-демократичну робітничу партію, а також про інші опозиційні сили. Завдяки Івану Федоровичу вперше наші сучасники дізналися про чисельність цих партій, їх лідерів, про утворювані ними політичні коаліції і союзи, а також чому партії зазнали краху під час громадянської війни. Цей внесок в українську історіографію радянських часів без перебільшення можна назвати науковим подвигом. Втім, поклик душі і вблівання за долю рідної землі не полишали Івана Кураса протягом усього життя. Ідейне спрямування, науковий потенціал цього патріота примножувався із року в рік. На цьому позначилися його робота, зокрема, і в Кіровоградському філіалі Харківського політехнічного

інституту, де він працював ще до захисту кандидатської і докторської дисертацій.

Тож біографія Івана Федоровича Кураса досить різноманітна. Він — доцент Київського державного університету, старший науковий співробітник і вчений секретар Інституту партії, завідувач сектору з питань освіти і науки в апараті ЦК Комуністичної партії України.

Іван Федорович Курас був людиною відповідальною, визнаною не лише в Україні, а й далеко за її межами. Його патріотизм і любов до України були на вустах сучасників, які відстоювали незалежність 1991 року. Він завжди був з людьми. І в цей знаменний час Іван Курас — уже академік Національної академії наук України, професор, доктор історичних наук — ініціює створення нового наукового напрямку в НАН України — етнополітики. І це не випадково, адже протягом п'ятнадцяти років Іван Курас був директором Інституту етнополітичних і національних досліджень, засновником якого він, власне, і був.

Відомі праці Івана Федоровича, що видані в роки незалежності, — це «Етнополітологія: перші кроки становлення» і «Етнополітика: історія і сучасність». Вперше в історії України Іван Курас достеменно про-

аналізував і надав загальний аналіз етнополітичним знанням на сучасному політичному етапі в Україні. Дуже велику увагу приділив пошуку етнополітичних гармонічних стосунків в контексті розвитку нової української держави. Не обминув Іван Федорович і етнічні аспекти міжконфесійних релігійних взаємин. Дав досить глибокий аналіз розвитку взаємин між Україною і діаспорою.

Серед його наукових праць у період незалежності є велике фундаментальне тритомне видання — «Нагороди України: історія і сучасність». Саме за цикл цих наукових монографій Іван Курас був удостоєний Державної премії України в галузі науки, якою він дуже пишався.

Іван Федорович був не лише науковцем. Багатьом він відомий як віцепрем'єр-міністр України з гуманітарних питань. Цю посаду він обіймав з 1994-го по 1997 рік. Його колеги згадують про нього: «Як віцепрем'єр він дійсно був віцепрем'єр-міністром з гуманітарних питань, тому що при вирішенні кожної проблеми він пропускав усе це через своє серце і скрізь шукав можливість об'єднати різні точки зору, примирити і зблизити позиції опонуючих або конфліктуючих сторін. Саме Іван Курас вперше в нашій державі підніс на найвищий рівень увагу до проблеми депортованих народів, очолюючи Державну комісію з проблем розселення і надання допомоги депортованим народам. До того ж вивчав не лише проблеми кримських татар, а й намагався допомогти депортованим вірменам, болгарам, причорноморським німцям».

Добрими словами згадують Івана Кураса люди, які знали його. Його учень, а потім і колега Івана Кураса Дмитро Табачник згадує про нього: «Іван Федоро-

вич був навдивовижу багатогранною людиною, ким би він не працював — віцепрезидентом НАН України, директором Інституту політичних досліджень, віцепрем'єр-міністром України, народним депутатом — він скрізь залишався насамперед сам собою. Я особисто називав його «сонячним» академіком, тому що, попри проблеми зі здоров'ям, буденні і життєві негаразди, він завжди випромінював доброту і бажання допомогти людям. Він практично ніколи не сердився, ніколи не дратувався. Характер Івана Кураса був зітканий з дивовижних людських якостей, а світлий інтерес до всього, чим він займався, — підняв його на високий щабель науки і політики».

Ще один учень Івана Федоровича Кураса — лідер депутатської групи Народного блоку Литвина Ігор Шаров зізнається, що йому бракує тепер спілкування з Іваном Федоровичем: «Понад 15 років я мав можливість радитися з ним з усіх питань — і наукових, і політичних. І зараз я гостро відчуваю цю потребу. До того ж він був моїм науковим керівником. Але, на превеликий жаль, так сталося, що цієї світлої людини нема вже поруч з нами. Ми разом працювали в уряді над темою компенсації оstarбайтерам, займалися створенням Асоціації з питань інтелектуальної власності, брали участь у різних виборчих кампаніях, працювали разом у Верховній Раді в одній фракції. Іван Курас був мудрим учителем, вірним соратником, а його поміркованість, почуття такту, досвід і розум давали можливість розв'язати будь-які конфлікти. Наша родина в дуже гарних стосунках із родиною Івана Федоровича, ми сумуємо разом з ними».

Світла йому пам'ять!

Інна ХОЛОД.

■ **ОФІЦІЙНО**

«У зв'язку з виключенням із списків вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

народного депутата України Александровської А. О.: Кудлай Зінаїди Андріївни (номер посвідчення 316/16);

народного депутата України Білоруса О. Г.: Хохлюка Володимира Дем'яновича (номер посвідчення 395/07);

народного депутата України Мусіяки В. Л.: Коблюка Віталія Володимировича (номер посвідчення 247/29);

народного депутата України Петренка В. С.: Брички Лідії Анатоліївни (номер посвідчення 336/46), Гапонцева Бориса Олександровича (номер посвідчення 336/01), Мельникова Сергія Вікторовича (номер посвідчення 336/13);

народного депутата України Гурсьва В. М.: Хижняка Анатолія Васильовича (номер посвідчення 372/08);

народного депутата України Довгого С. О.: Волошина Петра Олексійовича (номер посвідчення 387/42);

народного депутата України Кармазіна Ю. А.: Хомича Миколи Васильовича (номер посвідчення 242/34);

народного депутата України Шуфрича Н. І.: Рушачка Сергія Станіславовича (номер посвідчення 201/43).

Управління кадрів».

«Відповідно до розпорядження керівника Апарату Верховної Ради України звільнено позаштатного консультанта депутатської фракції Блоку Юлії Тимошенко:

Присяжнюк Аллу Володимирівну (посвідчення № 0898).

Посвідчення позаштатного консультанта вважати недійсним.

Управління кадрів».

Пустиш дядька до керма, не отримаєш жодної копійки

■ РЕПОРТАЖ

Одеський припортовий завод, що розкинувся на 250 гектарах понад берегом Аджалицького лиману видно за добрий десяток кілометрів.

— Наш завод виробляє аміак і карбамід, — розповідає головний інженер ОПЗ Олександр Федчун. — Три з половиною тисячі працівників забезпечують цілодобову роботу гіганта хімічної індустрії України.

Ось кілька оперативних цифр про роботу ОПЗ за дев'ять місяців нинішнього року. Карбамід вироблено 296 тисяч тонн, що на 12 відсотків більше за торішні показники, аміак — 868 тисяч, зростання на 9%. Чистий прибуток ОПЗ за підсумками першого півріччя становить 42 мільйони доларів.

У цеху з виробництва аміаку нас зустрів начальник першого відділення Анатолій Загорюлькін. Чергові диспет-

чери під його керівництвом контролюють весь процес виробництва аміаку. Контрольна апаратура, а це сотні датчиків, контрольно-вимірювальних приладів, комп'ютерний термінал, дають можливість тримати руку на пульсі виробництва аміаку.

А начальник цеху з перевантаження аміаку Олександр Васильєв зустрів нас із протигазною сумкою на боці. Справа в тому, що протигаз — обов'язковий атрибут усіх працівників ОПЗ. Незважаючи на те, що тут дотримуються найвищих заходів безпеки виробництва, протигаз ніколи не виявиться зайвим.

Олександр Васильєв показав нам чотири металеві сховища, товщина стінок яких — 28 мм. У них затаїлися 120 000 тонн приборканого аміаку, що чекає своєї черги на перевантаження в танкери.

Контроль за станом збереження

аміаку потрійний — він здійснюється в цілодобовому режимі на ОПЗ, в Одесі в управлінні з надзвичайних ситуацій і в Києві в патонівському інституті.

— Час від часу спалахують розмови про те, що аварія на ОПЗ може бути страшнішою за Чорнобильську трагедію, — каже головний інженер заводу Олександр Федчун. — Можу сказати, що система забезпечення заводу за оцінками міжнародних експертів вважається кращою в Європі. Вона включає в себе службу протидії надзвичайним ситуаціям, загін газорятівників, службу пожежної охорони, воєнізованої охорони, швидку медичну допомогу, лікувально-оздоровчий центр, сховище і резервний центр управління, систему оповіщення, систему контролю стану навколишнього середовища.

Ми провели на ОПЗ кілька годин: побували у цехах, на морському причалі, у лікувально-оздоровчому центрі, пообі-

Головний інженер ОПЗ Олександр Федчун (праворуч) і начальник цеху Олександр Васильєв

дали в заводській їдальні, зустрічалися з робітниками та інженерами. Люди ставили одне-єдине запитання: «Яким місцем думають у Києві, даючи дозвіл на

приватизацію заводу? Хіба можна різати курку, яка несе «золоті яйця?»»

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Чергові диспетчери контролюють виробничий процес

Зводська панорама

Яким місцем думають у Києві, даючи дозвіл на приватизацію заводу?

Дедалі поширенішою стає теза: кожен знає, де його земля, отож нехай думає, що з нею робити
9-та стор.

■ СУМНО

Остання журавка

З мапи Рівненщини зникло село Троян Здолбу-нівського району.

— Я дуже здивувався, коли в 1993 році хутір Троян одержав статус села, — розповідає Новосілківський сільський голова Петро Макаревич. — Бо тут було три хати, і лише в одній із них проживала вдова фронтовика 80-річна Зоя Ананіївна Місюра. Вона уперто трималася рідного обійстя, хоча одній їй було жити дуже тяжко. Жінка осліпла, тож пересувалась по підвір'ю з допомогою натягнутих шнурів. Вони, наче павутина, оповили двір старенької.

Саме завдяки стійкості літньої вдови й існувало село Троян. Але коли остання журавка у квітні цього року відійшла у вічність, не стало і села.

Сільський голова Петро Макаревич занепокоєний демографічною ситуацією і в Новосілках: з початку року тут народилося лише троє немовлят, а померло двадцять двоє людей.

Олександра ЮРКОВА.

■ ПРИГОДА

Обійшлося без містики

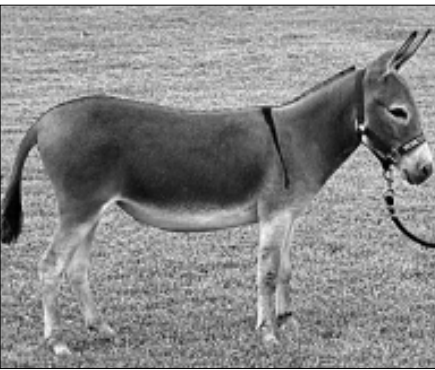
Коли з пасовища поблизу райцентру Дубровиця за тиждень зникло троє кіз, мешканці занепокоїлись, а дехто повірив у містику. Цю головоломку розв'язав місцевий Аниськін — дільничний інспектор Дубровицького РВ, лейтенант міліції Петро Білоус, який у містику не вірив. І правильно робив. Бо невдовзі його увагу привернули двоє місцевих мешканців, які ніде не працюють, однак часто бувають у барах. Інспектор зібрав докази того, що 36-річний Олексій і 37-річний Валерій викрали кіз і продали їх аж... за 140 гривень.

Тамара ЛИСЕНКО,
капітан міліції, старший інспектор ЦГЗ УМВСУ
у Рівненській області.

■ ПЕРСПЕКТИВА

Милуйся Кримом... на віслюку

Ферма «Диво-віслюк», де розводять витривалих вуханів сомалійської та нубійської порід, з'явилася у Сімферополі. Ці сумирні й тямущі тварини працюють у «Долині сфінксів» — популярний маршрут там обслуговують каравани з 27 віслюків. Туристи, які подолали його, отримують ексклюзивне право на екзотичні водійські права «віслоководів».

На фермі пропонують і веселу програму годування цих невибагливих тварин, а також коней, коз, козуль, багатьох видів екзотичних птахів. А екскурсоводи проводять гостей на чотирьохколісному транспорті мальов-

ничими і найкрутішими гірськими стежками. Сільський зелений туризм зміцнює позиції в кримській туристичній індустрії. Приміром, в селі Пожарському Сімферопольського району популярністю користується український етнографічний центр «Явір», який спеціалізується на пропаганді культурних традицій, обрядів, національної вишивки й кухні. У сусідньому селі Кольчугіне завжди людно в етнічному центрі кримських німців «Кроненталь». У старій частині села збереглося дві вулиці будинків одного з найдавніших німецьких поселень півострова, якому незабаром виповниться 200 років. Тут вціліли будинки кірхи та лютеранської церкви. В одному з приміщень колишнього поміщика Шнайдера облаштовано музей традицій і побуту кримських німців, який створювали всі жителі села.

Безперечно, зелений туризм сприяє підвищенню зайнятості населення й розвитку інфраструктури кримських сіл і селищ. Про це говорили за «круглим столом» активісти Союзу сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Криму. Йшлося і про правове врегулювання «напівлегального» нині сільського туризму. Вирішено незабаром провести разом з підприємцями громадські слухання, щоб відшліфувати підготовлений спеціалістами проект рекомендацій задля сприяння зеленому туризму. Документ плановано направити до Кабміну країни.

Віктор ХОМЕНКО.

Віце-прем'єр міністр Юрій МЕЛЬНИК:
«Ситуація на ринку хліба буде стабільна... Держава на сьогоднішній день має зерно у резервах»

Митники стежать за м'ясом

■ КОРДОН

У Комітеті Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин дискусії точилися навколо імпортованого м'яса. Народні обранці намагалися з'ясувати, чи дотримуються підприємці, які працюють у цьому секторі, вимог законодавства під час здійснення операцій із ввезення на митну територію України м'яса, м'ясопродуктів та живої худоби.

З'ясувалося: завдяки пильності Державної митної служби країни в період з січня по жовтень нинішнього року вилучено понад три тисячі тонн імпортованого м'яса та м'ясопродуктів, що в 2,7 рази більше, ніж за аналогічний період торік. За інформацією митників, цей товар перебуває в них у зоні особливої уваги. М'ясопродукти розмитнюються та проходять контроль за особливим порядком, і навіть Держмитслужбою запроваджено для нього щоденний моніторинг переміщення.

Водночас фіксуються факти ввезення на митну територію України продовольчих товарів

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

з порушенням правил митного контролю.

Парламентський комітет вирішив уже у грудні внести на розгляд Верховної Ради проекти законів про внесення змін до законів «Про Єдиний митний тариф», «Про Митний тариф України», «Про операції з давальницькою сировиною в зовнішньоекономічних відносинах» та інші законодавчі акти стосовно зупинення функціонування тінювих схем ввезення на митну територію України м'яса та м'ясопродуктів і живих тварин.

Г. К.

■ СИТУАЦІЯ

У переддень професійного свята працівників сільського господарства аграріям села Івахни, що в Монастирищенському районі Черкаської області, видо-вищ вистачало. Відбувалося те, що в народі називають маски-шоу: кілька десятків бійців однієї з охоронних фірм штурмували центральні ремонтні майстерні, розташовані на околиці цього населеного пункту. Водії вантажівок, трактористи і комбайнери ЦРМ згуртувалися поруч і жваво обговорювали, чия візьме гору.

Видовищ селянам вистачає...

Сміх крізь сльози.

Тим часом хлопці в камуфляжі, перекусивши кусачками замок на воротах і відтіснивши представників іншої охоронної структури, захопили об'єкт разом з усією сільськогосподарською технікою всередині. Упевнені в собі, вони навіть не стали закріплюватися на за-

ЦРМ, а бійці іншої протидіючої сторони, задоволені роботою, почали відстежувати периметр. У цих, без перебільшення, бойових діях постраждала і авторка цих рядків, яка наразилася на численні погрози у свою адресу, а фотоапарат ледь вдалося врятувати. Виявляється,

беззаконня, яке коїться на території району, фотографувати забороняється.

Жителі Івахнів до силових розборок уже навіть звикли. У майстернях із серпня нинішнього року це вже нібито четверта битва за власність. Навіть, кажуть селяни, з автоматами були: «Три дні ніхто з хати не висовувався. Голови покласти не хочемо — у кожного діти...». Водночас жорстокі

війни точаться і в судовій площині.

...А з хлібом можуть бути великі проблеми

Якщо коротко, передісторія цього запалтаного конфліктного вузла починається відтоді, коли п'ять років тому дві бізнес-леді з Києва, Марина Бродська та Людмила Нагаєвська, вирішили вкладати гроші в аграрне виробництво. Невдовзі жінки стали співвласницями Цибулівського цук-

Марина Бродська: «Ні на цукровий завод, ні на територію ЦРМ мене більше не допускають, хоча маю у статутному фонді підприємств 50 відсотків».

розаводу, розташованого у тому-таки Монастирищенському районі. Щоб гарантовано забезпечити переробні потужності сировиною, взяли за розширення бурякосіючої зони, задля чого було створено СТОВ МТС «Поляна», до складу якого і входять центральні ремонтні майстерні в Івахнах. Треба сказати, бізнесові справи йшли добре — вчасно сіялося, оралося, а нива радувала врожайми. «Людмила і Марина, — згадують селяни, — разом їздили полях, на буряки дивилися, про них нічого поганого не скажемо». Навіть коли Людмила тяжко захворіла, селяни мали робо-

Про хліб, який не пахне політикою

■ ПІДСУМКИ

На розгляд чергової сесії Хмельницької обласної ради було винесено майже три десятки питань, і жодного слова про ситуацію у сільсько-му господарстві краю. А коли представники аграріїв запропонували як-що не вносити в порядок денний, то хоча б послухати інформацію, це виявилось настільки проблематичним, що питання обговорювали більш як півгодини. Інформація, врешті-решт, виявилася такою, що краще її було б і не чути. Як повідомив заступник голови ОДА Володимир Кирилюк, цьогорічні плани були просто чудові — збільшуючи виробництво і зернових, і буряків, підняти обсяги реалізації на 130 мільйонів гривень. Для області, в економіці якої питома вага продукції сільського господарства становить майже половину, це надзвичайно важливо.

Але вже з весни всі наміри полетіли шкереберть. Спочатку, коли господарства не засіяли заплановані буряки. Навіть за скорочених до мінімуму цьогорічних площ (менше область не засівала ніколи), на 8 тисячах гектарів бурякові рядки так і не з'явилися.

Потім, коли не зуміли підживити майже дві третини посівів ярих, стало ясно, що і з зерновими будуть проблеми. І на осінь їх уже недобрали майже на 105 мільйонів гривень.

Майже 12 мільйонів гривень втратило подільське село через різницю в торішній і теперішній ціні на хліб. 80 мільйонів збитків принесло підвищення вартості пального, ще мінус 15 мільйонів додали добрива... Отже, коли звести все разом, аграрна Хмельниччина недобрала більш як 220 мільйонів гривень. Що означає ця цифра? Те, що на погашення кредитів, виплату за оренду землі, а головне — погашення перед селянами боргів із заробітної плати, котрі залишаються одними з найбільших в країні, вистачило б 170 мільйонів гривень. Але все це теоретично. Грошей цих не було і вже не буде. І найприкріше те, що нинішня ситуація закладає підвалини ще глибшої кризи на наступний рік. Ли-

ше окремі райони справились із посівом озимих. Що збиратимуть наступного року?

Якщо розібратися, то сіють переважно сильні господарства, а таких в області, як прозвучало на сесії, близько сімдесяти, тобто на кожний район — не більше трьох—чотирьох. Ще можна додати по одному-два господарства-мільйонери, котрі почуваються стабільно. А решта? Тільки за офіційними даними, в області не обробляється 200 тисяч гектарів землі. Цілком вірогідно, що вже наступної весни цифра буде значно вища.

Уся ця арифметика зі знаком мінус, здається, вже давно перестала дивувати. Цифри падіння стали куди звичніші, ніж показники зростання. Почути їх ще раз — не це було основне завдання тих депутатів, котрі все-таки ініціювали розгляд питання. Що робитимемо далі, й хто відповідатиме за теперішнє село — ось що хотілося чути. Але відповіді не було. Натомість дедалі поширенішою стає теза: кожен знає, де його земля, отож нехай думає, що з нею робити.

Думати, й справді, нікому не завадить. І не тільки про те, що потрібно робити з землею, а й про те, що область, котра практично втратила свою промисло-

вість, мусить їсти хліб саме з цієї землі. І про те, що хтось повинен розробити певні правила гри на ній і простежити за їх дотриманням. І про те, що за незасіяне поле в столиці ні в кого не спитаєш, воно проростатиме будяком ось тут, поруч, біля нашого дому.

Звичайно, можна посилатися на загальні тенденції, критикувати якусь віртуальну силу, котра своєю незримю рукою підвищує одні ціни і зменшує інші. Можна навіть все звести до політичного популізму, мовляв, на аграрному питанні сьогодні спекують ті, хто хоче зробити собі передвиборний піар. До речі, дехто саме так оцінив намагання аграріїв порушити проблему на сесії. Та хіба для сотень тисяч подільських селян хліб пахне політикою? Чим завгодно — кукляюкою, що просякла смородом гною, невивпаченими гривнями, пустками ферм, закритими лікарнями — чим завгодно, тільки не партійними списками.

Володимир Марченко, керівник одного із найпотужніших господарств у Полонському районі, давно має свою політику — хазяйство щомісяця платить своїм робітникам середню зарплату майже в 600 гривень, виробляє тисячу тонн м'яса і більш як тисячу тонн молока. Хоч би як було важко, господарство і обсіється, і урожай збере, і з прибутком буде. Марченко не дасть знищити своє село, але він не може второпати, чому нищаться десятки інших? «Чому сьогодні чи не найактуальнішим стає питання, як швидше провести процедуру банкрутства? — перепитує він. — Це ж означає, що в людей заберуть все до останнього, що вони мають, потім розділять між

ними за борги, і все закінчилось — бо уже немає ні господарства, ні техніки, і земля нікому не потрібна». Марченко переконаний: щоб поправити ситуацію з озимими та посіяти ярі культури, потрібно близько півмільйона гривень. Але хто їх відшукає в області, котра сьогодні здебільшого підраховує збитки?

Герой України, керівник одного із найсильніших господарств у Теофіпольському районі Василь Петринюк теж дивується: чому в області жодного разу не зібрали потужних керівників, щоб не тільки порадитися, а й вирішити багато питань, котрі не стосуються ні столичного рівня, ні навіть істотного фінансування. Чому його господарство із майже 300 тонн елітного насіння в області продало лише десяту частину? Чому майже тисячу голів свиней довелося вивезти за межі краю? Невже варто від'їхати за якихось півсотні кілометрів, щоб зустріти і господарів кращих, і людей багатших?

Принагідно згадали про деякі області, що зуміли виділити зі свого бюджету по 80—120 мільйонів гривень на розвиток сільського господарства. А Хмельниччина, яка в минулі роки примудрялася хоч по мільйону-два гривень давати то на посівну, то на жнива, то на пальне, нині не спромоглась і на це. Чи то мільйона стало шкода, чи то бідне село так уже набило оскому, що махнули на нього рукою та й усе. Добре, хоч на сесії поговорили. А рішення все одно ніякого не приймали. Бо хто ж його виконуватиме? А ще й відповідати за виконання...

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

■ ЗАПИТУЄТЕ — ВІДПОВІДАЄМО

Син отримає за батька

Мій батько здавав свою земельну ділянку в оренду. Орендар заборгував йому виплату орендної плати за останні кілька місяців. Після смерті батька я став спадкоємцем цієї ділянки. Чи маю я право вимагати від орендаря виплати заборгованої ще за життя батька орендної плати?

Максим ОЛІЙНИК.
Одеська область.

Згідно зі статтею 1218 Цивільного кодексу, до складу спадщини входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини, і не припинилися внаслідок його смерті, за виключенням ряду прав та обов'язків, які нерозривно пов'язані з особою спадкодавця. Право вимагати виплати заборгованої орендної плати за користування земельною ділянкою не є нерозривно пов'язаним з особою спадкодавця, а отже, переходить після його смерті до спадкоємців. Таким чином, як спадкоємець має право вимагати від орендаря виплати заборгованої орендної плати. Крім того, у разі, якщо за життя вашого батька судом було прийнято рішення про стягнення з орендаря неустойки (штрафу, пені) або відшкодування збитків за несвоєчасне внесення орендної плати, ви маєте право також вимагати сплати цієї неустойки або відшкодування збитків.

Удвічі більше клопоту

Земельна ділянка, яку я хочу взяти в оренду, розташована на території двох сіл. Як у такому випадку оформляється договір оренди і де він має бути зареєстрований?

Станіслав КОЛОДІЙ.
Вінницька область.

Основна частина повноважень у сфері земельних відносин на території відповідного села, у тому числі право здавати в оренду земельні ділянки комунальної власності відповідної територіальної громади та здійснювати державну реєстрацію договорів оренди землі, належить до компетенції місцевих рад. У разі, якщо земельна ділянка, що передається в оренду, розташована на території кількох адміністративно-територіальних одиниць, зазначені повноваження здійснюють місцеві ради усіх цих адміністративно-територіальних одиниць. Як встановлюється Інструкцією про порядок складання, видачі, реєстрації і зберігання державних актів на право приватної власності на землю, право колективної власності на землю, право власності на землю і право постійного користування землею, договорів на право тимчасового користування землею (в тому числі на умовах оренди) та договорів оренди землі, у разі розташування земельної ділянки, що надається в оренду, на території кількох адміністративно-територіальних одиниць договір оренди укладається окремо на кожну частину земельної ділянки, розташовану на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Відповідно, у вашому випадку має бути складено два договори оренди, кожен з яких має бути зареєстрований відповідною місцевою радою.

Наталя ВІЛАМОВА,
юрист.

В ремонтних майстернях сільгосппідприємства переросли у відкрите протистояння

ту і вчасно отримували зароблене. Але сталося неоправдане: торік померла Людмила. Частка покійної перейшла двом старшим дітям. Відтоді нема спокою ні співвласникам, а тепер — і селянам.

— Чотири з половиною роки, — кажуть сільські жінки, які того дня прийшли складати міндобрива, — робота була, зарплата... Ви (Марини Бродської) нам платили. А тепер удома сидимо. У вересні два дні працювали, в жовтні — те саме. За земельні і за майнові паї раніше з нами розраховувалися, до 50 соток городу орали безплатно, солому теж безплатно давали. Цього року виорали — вирахували зерно. Привезли солому — ось скільки, кур-

Тепер хоч сам упрягайся

Ситуація справді драматична. І цукровий завод, і ЦРМ тепер під контролем представників дітей покійної Людмили. За словами Бродської, її ні на один, ні на другий об'єкт більше не допускають, а частка Марини у статутному фонді «Поляни» оскаржується через суд. Спроби уникнути кризи через збори акціонерів ні до чого не привели.

Яку загрозу несе в собі розвал єдиної коліс команд? У ремонтних майстернях зосереджена сільгосптехніка, призначена для врожаювання на полях майже десяти населе-

них пунктів району. Відтак, весняна посівна в цих селах — під великим сумнівом. Паростки біди проглядаються вже тепер: у Лукашівці та Долинці, де керівники відкрито підтримують Бродську, техніку з ЦРМ на оранку ні нив, ні хазяйських городів більше не пускають. Цим господарствам, щоб вийти в поле, доводиться відновлювати машинерію, що збергалася з колгоспних часів.

Дорогий наш агропром

Селяни також побоюються — міжусобиця фінансово знекровить інвесторів: «А нам робота потрібна, щоб було кому землю в оренду віддати, бо ми її самі не обробимо». Схоже, аграрії тут мають рацію, і не лише тому, що послуги камуфльованих бійців — дороге задоволення для каси сільгосппідприємства. Ось кілька вихоплених з контексту звинувачень, кинутих під час перепалки сторін: — Ви купили

Стінка на стінку.

район: міліцію, прокуратуру...

— Якби ви не дали 50 тисяч доларів в області, вас зараз тут узагалі не було б...

— Судді купили машину нову, «Рено» за 14 тисяч євро...

Список висловлюваних привселюдно звинувачень був довгий, називалися і астрономічні для багатьох хліборобів суми, і конкретні прізвища відомих у районі людей. Селяни навіть принишкли, слухаючи про апетити державних мужів. А одна жіночка, яка стояла поруч мене, не витримала: «А нам нема нічого, за два дні 40 гривень у вересні заробила,

нічим за світло і газ заплатити».

***

Нинішнього року в «Поляни» зібрали по 60 центнерів з гектара пшениці та ячменю, по 100 центнерів зерна кукурудзи — найвищий ужинок у районі. Урожай буряків — 480 центнерів на круг, цукристість — 17,7 відсотка. Цифри здобутків лунали з трибуни сільського будинку культури. Хоча на нараді в районі працю тутешні аграріїв не відзначали — статистика, хоч і позитивна, а показники все одно псує.

Як воно буде далі?..
Галина КВІТКА.
Фото автора.

Замість анекдоту

З корисних порад:

Якщо за вами женеться юрба хуліганів, зверніться до міліціонера: разом тікати веселіше.

У чіх руках техніка — на тих і надія селян.

Нам робота потрібна, щоб було кому землю в оренду віддати, бо ми її самі не обробимо

Протягом 2006 року українсько-російський кордон громадяни зможуть перетинати без закордонних паспортів

Новопризначений голова Луганської ОДА Геннадій МОСКАЛЬ приступив до виконання своїх службових обов'язків

■ ЗВЕРНЕННЯ

«SOS!» ВІД «ПРИКАРПАТЗАХІДТРАНС»

Шановні народні депутати!

Наше підприємство «ПрикарпатЗахідтранс» зареєстроване і здійснює свою діяльність на території Рівненської області. Воно — єдине в Україні займається транспортуванням світлих нафтопродуктів трубопровідним транспортом. Підприємство та наші ділові партнери щороку сплачують податків, митних платежів до державного бюджету України та позабюджетних фондів близько 400 млн. грн. «ПрикарпатЗахідтранс» дає роботу 850 людям, утримує свою соціальну інфраструктуру, позитивно впливає на розвиток регіонів (трубопровід проходить Житомирською, Рівненською, Львівською та Закарпатською областями).

Однак після введення змін до ст. 5 Закону України «Про Державний бюджет України на 2005 рік» (він набрав чинності з 31.03.2005) стосовно рентних платежів за транспортування нафтопродуктів (вони встановлені у розмірі 0,89 дол. США за тонну), наше підприємство уже за півроку з прибуткового перетворилось на глибоко збиткове: фінансові збитки за цей період становлять 2594 тис. грн., тоді як торік за цей період було отримано фінансовий прибуток у розмірі 3388 тис. грн. Порівняймо ще таке: якщо податковий прибуток у I півріччі 2004 року становив 5716 тис. грн., то за результатами господарювання I півріччя 2005-го задекларовано податковий збиток у розмірі 2047,2 тис. грн.

Крім цього, згаданим законом України внесено зміни до Закону України «Про податок на додану вартість», який скасував нульову ставку ПДВ. А та пільга, яка залишилася, позбавила підприємство на «вхідний ПДВ» за придбані товарно-матеріальні цінності та послуги, які беруть участь у пільгових операціях, і передбачила віднесення останнього за рахунок валових витрат, які за 9 місяців нинішнього року становили 1 млн. 365 тис. грн.

У такий спосіб податковий тиск на підприємство збільшився утричі порівняно з 2004 роком.

Відповідно до цінової політики, яку проводить підприємство, та враховуючи кон'юнктуру нафтового бізнесу, ДП «ПрикарпатЗахідтранс» не має можливості перекривати свої збитки за рахунок збільшення тарифів на транспортні послуги. Слід врахувати, що введення нових податкових платежів на підставі закону про державний бюджет для нашого підприємства призвело до втрати частини закордонних клієнтів на транспортування нафтопродуктів з Росії територією України до країн Західної Європи. Тільки в червні цього року порівняно з червнем 2004-го виручка від обсягів транспортування зменшилася на 2258 тис. грн.

За чинної системи оподаткування за результатами 2005 року підприємство очікує збиток у сумі 1,5 млн. грн. А згідно із затвердженими плановими завданнями на 2006 рік збиток може досягти 5,2 млн. грн.! Відтак перспектива банкрутства нашого підприємства, на жаль, може стати реальною.

У такій ситуації підприємство втрачає не тільки джерела фінансування програм реконструкції та переобладнання, придбання нової техніки та механізмів, а й матиме дефіцит коштів, що не дасть змоги утримувати нафтопровід у надійному технічному стані. А це є екологічно небезпечним.

У ст. 5 проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2006 рік» передбачено залишити рентну плату на транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та продуктопроводами в розмірі 4,5 грн. за тонну нафти і нафтопродуктів, що транспортуються. Для нас це означає повне банкрутство.

Тому ми зверталися з листами і відповідними розрахунками до в. о. голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету Л. П. Супрун і до міністра фінансів України В. М. Пинзеника. В них ми просимо або скасувати рентну плату, або встановити її на прийнятному для нашого підприємства рівні — 4,5 гривні за 10 тонн нафтопродуктів, що транспортуються.

Бюджетний комітет Верховної Ради у своїх висновках, які затверджені Постановою Верховної Ради від 1.11.2005 № 3025-IV «Про схвалення висновків і пропозицій до проекту Закону про Державний бюджет України на 2006 рік», рекомендував Кабінету Міністрів розглянути доцільність справляння рентної плати за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та продуктопроводами, які транспортуються лише транзитом.

З розумінням до наших проблем поставились і підтримали наше прохання Мінекономіки, Міністерство палива й енергетики України. Тим часом Кабінет Міністрів не врахував ні висновків Бюджетного комітету Верховної Ради, ні вище названих міністерств, ні наше прохання.

Шановні народні депутати! Звертаємося до вас з проханням переглянути і внести зміни до статті 5 Закону України «Про Державний бюджет України на 2006 рік», що стосується рентних платежів за транспортування світлих нафтопродуктів. Адже від цього залежить доля колективу. Та й держава від банкрутства підприємства втратить набагато більше.

З повагою,
за дорученням колективу
«ПрикарпатЗахідтранс»
директор Володимир МАЛИХІН.

А ви не проти промчати у поїзді з нахиленим кузовом?

У Державній адміністрації залізничного транспорту України (Укрзалізниця) за участю провідних спеціалістів галузі та італійських фахівців презентували техніко-економічне обґрунтування впровадження в нашої країні пасажирських поїздів з нахилом кузова. Італійці тут були тому, що вони продукують такі вагони, які закуповують у багатьох країнах. Отож їхні інженери знайомили українських колег з розрахунками та варіантами моделювання руху таких потягів — типу «Pendolino» — на залізницях України.

Що є поїзд з нахиленим кузовом типу «Pendolino» і чому саме він нам потрібний? На ці та інші запитання «Голосу України» погодився відповісти начальник управління розвитку та нової техніки Головного управління розвитку й технічної політики Укрзалізниці Йосип КРАНЦ.

— Я був у Турині, де виготовляють такі поїзди. А наші спеціалісти були у Фінляндії, де широко впроваджують поїзди типу «Pendolino». Це звичайні європейські вагони і поїзди, які можуть рухатися зі швидкістю до 220 км/год. Вони добре себе зарекомендували у Фінляндії (на знімку), де ширина колії така само, як і в нас, — 1520 мм, тому не буде проблем і на наших магістралях.

— А що означає «нахилений кузов»?

— Ці поїзди розраховані на подолання крутих поворотів на великій швидкості, чого не можуть робити наші потяги. Ви бачили, як по велотреку рухається на великій швидкості велосипедист? Те само й тут. На повороті вагони автоматично нахилиються до восьми градусів відносно колії і мчать собі далі.

— Скільки у поїзді ваго-

нів і чи такі вони, як наші швидкісні?

— Це — поїзди європейського типу з шести вагонів, розраховані на денний рух. У них по 74 — 78 сидічих місць, а у наших швидкісних — по 45 і 54 місця. У Європі краще дбають не тільки про комфорт пасажирів, а й про окупність перевезень.

— Яка економічна вигода від таких поїздів?

— Вигода неабияка. Тут

і швидкість, що дозволяє значно ефективніше використовувати рухомий склад, й імідж держави та її залізниць, і наповнюваність вагонів, оскільки рух триває значно менше, ніж у нічних поїздах. А головне — немає потреби ламати і переробляти (що надто дорого!) наші криві на магістралях, які будувалися за царя Панька. Зазначу, що на наших кривих вітчизняними поїздами можна рухатися зі швидкістю 80—90 км/год, а італійським під силу і до двохсот кілометрів на кривих з радіусом 1200 метрів. Недаремно ж ці поїзди закуповують чехи, фіни, а китайці навіть придбали завод з виготовлення цих потягів...

— Чому саме мова про поїзди типу «Pendolino» і чи скоро ми їх побачимо?

— Ці поїзди, які виготовляють у Турині, є досить надійними та економічними. Виробник допускає можливу відмову техніки лише раз на чотири мільйони кілометрів. І хоча ціна вагона донедавна була в межах двох мільйонів євро, а нині дещо зросла, на думку наших фахівців, вона на рівні європейських. Тож якщо наші залізниці разом з державою назбирають коштів для придбання такого поїзда, що вкрай необхідно, ви незабаром як пасажир зможете самі відчувати швидкісний рух потяга з нахиленим кузовом. А надалі було б добре, щоб підприємства України освоїли виробництво таких поїздів. І це їм під силу.

Володимир
ПІДВИСОЦЬКИЙ.

Фото надано прес-центром «Укрзалізниці».

Колишній полігон

■ ТРИВОГА!

Цей авіаційний полігон розташований за 29 км від Кіровограда й за 2,5 км від смт Компаніївка. Його використовували Військово-повітряні сили Мініборони України, а призначений для проведення на ньому бомбометання вибухових предметів різних типів та калібрів. Майже 10 років тому його передали Компаніївській райдержадміністрації. Передача земель, як це в нас буває, відбулася без ретельного обстеження території та суцільного очищення місцевості від вибухонебезпечних предметів. Як повідомив журналістам заступник голови райдержадміністрації Іван Великород, під актом передачі стояла примітка, що використовувати землю для сільськогосподарських потреб небезпечно.

Де взяти мільйон?

Протягом 1997—2001 року землю колишнього полігона отримали у користування різні підприємства, організації, фермери. Більше чотирьох тисяч гектарів цілинних земель, які не оброблялися з 1927 року, спочатку видалися селянам привабливими. Але, як відомо, нічого даром не дають. Надто небезпечною стала нива, на яку протягом десятиліть падали тонни смертоносного заліза. Нині ця земля вертає «посяне».

— Щоб зібрати «чорний врожай» та очистити ґрунт, потрібно більш як мільйон гривень, — каже начальник Головного управління МНС України в області полковник внутрішньої служби Віктор Фісенко. — А поки що знешкодження вибухівки піротехніки здійснюють лише за заявами місцевого населення. А про те, що боеприпасів там чимало, свідчить хоча б та-

кий факт: за 20 днів червня 1998 року на площі близько 4 га виявили та знищили 60 авіаційних бомб, 5 мін та 1 артилерійський снаряд.

Очистку полігона, згідно з наказом Міністерства з надзвичайних ситуацій України «Про очистку території колишнього авіаційного полігона (сmt Компаніївка Кіровоградської області) від авіаційних бомб та інших вибухонебезпечних предметів», здійснювали піротехніки Головного управління МНС України в Кіровоградській області. Вони мали повністю розмінувати ділянки, сплановані під будівництво, та провести обстеження решти території з метою виявлення небезпечних «копалін» з наступним їх знищенням. Результати вражали: лише протягом 1998—1999 року виявили та знищили 350 вибухонебезпечних предметів різної потужності, у тому числі 228 авіаційних бомб. А протягом 2000—2005 років

роботи зі знешкодження цих предметів проводились уже тільки за терміновими заявами про знахідки бомб. Загалом знешкоджено 35 авіаційних бомб різного типу. Повне очищення території колишнього полігона потребує залучення піротехнічних підрозділів на тривалий термін, це, у свою чергу, — значних додаткових позапланових фінансових витрат.

Щоб запобігти трагічним випадкам на землях колишнього Компаніївського авіаційного полігона, обласна державна адміністрація та Головне управління МНС України в Кіровоградській області неодноразово зверталися до центральних органів виконавчої влади з проханням допомогти здійснити суцільну розчистку території полігона від вибухонебезпечних предметів. Зокрема, пропозиції та обґрунтування щодо необхідності передбачити в державному бюджеті на 2006 рік кошти у вигляді цільової субвенції Кіровоградській області в сумі 1 488 860 гривень для фінансування робіт, пов'язаних із виявленням та знешкодженням вибухонебезпечних предметів на території колишнього авіаційного полігона, були направлені й до Міністерства фінансів України (лист від 18 липня 2005 року № 12-1050/1).

А поки що колишній полігон щодня загрожує людям каліцтвом, а то і смертю тим, хто намагається господарювати на цій землі.

Нам неважно дім звести... у міському сквері, або Якщо не можна, але дуже хочеться, то можна

Життя столиці виправдовує цей вислів. Одного чудового дня жителі Голосіївського району Києва побачили в столичній рекламній газеті оголошення «Продаю земельні ділянки. Голосіївський р-н. Ширма, Холмогорський провулок, 6 ділянок, розташованих поруч, під забудову, по 10 соток, рівні, усі комунікації, по 70 000 у. о., торг». Нічого дивного у цьому оголошенні не було б, якби єдиним незабудованим місцем площею 60 соток у провулку Холмогорському не був сквер, який колись дбайливо насадили батьки сьогоднішніх мешканців, щоб убезпечити пагорб від зсувів, а водночас створити хоча б якийсь зелений куточок у мікрорайоні. З п'ятдесятих років сквер стоїть, нікому досі не завдавав, але, видно, комусь дуже приглянувся. Типове для Києва явище в останні часи. Тож місцевим мешканцям нічого не залишалося, як дзвонити в усі дзвони на захист свого скверу, а разом з ним — благоустрою району і свого права на свіже повітря.

Як з'ясувалося, знайшлося у місті кілька винахідливих громадян, які примудрилися той самий сквер приватизувати. З точки зору документів, ніби все законно. І рішення Київради було, і у кожного — окремий акт про право приватної власності на землю. От тільки якось не ладнається з такою приватизацією норма Земельного кодексу, якою заборонено приватизацію земель загального користування населених пунктів, серед яких майдани, вулиці, бульварні, парки, сквери. Цікаво, яким тоді чином вдалося переконати столичну владу у тому, що передача у приватну власність землі під сквером у Холмогорському провулку відповідає вимогам законності та доцільності? Процедура виявилася до болю простою: якщо не можна приватизувати сквер, отже, треба написати, що ділянка використовується як звалище, місце зібрання антисоціальних елементів, створює загрозу безпеці і моральному стану мікрорайону.

Принаймні, схоже, що саме з цих підстав, судячи з листів різних структур КМДА, і було передано у власність шістьом громадянам Холмогорський сквер, хоч він і належить до зеленої зони міста та знаходиться на балансі комунального підприємства з утримання зелених насаджень. Насправді ж у сквері (**видно навіть на знімку**) й близько не-

ма навіть нятяку на звалище. Там ростуть дерева рідкісних та цінних порід, які спеціально добиралися для того, щоб закріпити ґрунт на пагорбі й уникнути зсувів, насаджено квітники, знаходиться єдиний на 10-тисячний мікрорайон дитячий майданчик. Тим часом доводити це очевидне жителям довелося за допомогою численних звернень, листів, мітингів перед Київрадою. І довели. Було створено спеціальну комісію, яка приїхала на місце і на власні очі побачила: такі так, тут сквер, а ніяке не звалище. І звернулася до київського міського голови з проханням доручити управлінню земельних ресурсів вирішити питання щодо скасування державних актів на землю в провулку Холмогорському, виданих шістьом приватизаторам.

До честі міського голови буде сказано, за ним також діло не стало. 24 червня 2004 року Київрада відміняє своє попереднє рішення про передачу у власність земельних ділянок під Холмогорським сквером. Їхнім власникам передбачалося запропонувати рівноцінні за площею земельні ділянки в іншому місці. Втім, їх, мабуть, такий розклад не влаштував: приватизатори звернулися до суду захищати своє право власності. Так і виник досить цікавий склад учасників боротьби за сквер. З одного боку, Київрада, яка обстоює інтереси жителів

провулка Холмогорського та сусідніх вулиць, з другого — новоспечені власники, які отримані надурняк ділянки одразу захотіли обміняти, та не на ділянки в іншому районі, а на 70 000 у. о. кожному. Проте під час судового процесу вони, схоже, передумали: 22 лютого 2005 року представник приватизаторів (на усіх — один) приніс до Київради державні акти про право власності на земельні ділянки своїх довіритель з проханням надати їм землю в іншому місці, як і обіцяла місцева влада. Здавалося б, справі кінець, власникам актів нададуть інші ділянки, сквер стоятиме, як і стояв, усі там будуть задоволені. Та деталі. У дорученні представника, як виявилось, не передбачено права здавати державні акти довіритель. А окремо уповноважувати на це представника власники чомусь не забажали. Тим паче що у березні суд по черзі задовольнив позови приватизаторів, визнавши

рішення Київради, яким скасовано передачу у приватну власність земельних ділянок під сквером, недійсним. Тож боротьба продовжилася, на цей раз у Київському апеляційному суді за скаргою Київради.

Друга інстанція подивилася на справу під досить цікавим кутом зору: щодо перших (за часом розгляду) п'яťох власників рішення залишено без змін, але з останнім чи то суд передумав, чи то обставини справи раптом змінилися, але справу повернуто до місцевого суду на повторний розгляд. Тож зараз долю скверу вирішують Верховний і Шевченківський районний суди.

На рішення чекають не тільки позивачі, які можуть отримати можливість з чистого совістю продати отримані ділянки, а й жителі мікрорайону, яких не залишає надія, що старий сквер так і залишиться стояти на своєму місці і користуватися ним зможуть усі, а не лише окремі приватні «госпо-

дарі». Адже, оскільки ділянки під сквером були передані власникам під забудову, то у разі, якщо суд визнає за приватизаторами право власності, зі сквером, очевидно, доведеться розпрощатися. Як тоді у зсувонебезпечній зоні має встояти якась забудова, сказати важко. Небезпека у такому разі, схоже, загрожувала б не лише новоспеченим власникам, а й старожилам. Що вже казати про те, що знищення єдиної зеленої зони в околиці вочевидь відіб'ється на благоустрої мікрорайону, на здоров'ї жителів, у тому числі і наймолодших.

До речі, хочеться зауважити, що благоустрій району, крім усього іншого, істотно відбивається на вартості житла. Одна справа, коли поруч із будинком є парк з дитячим майданчиком, а зовсім інша, коли з вікон тільки й видно, що сусідні маєтки. Проте навряд чи хтось компенсує жителям хоча б ці збитки.

Наталія РАФАЛОВИЧ.

■ У НОМЕР
Прецедент Піскуна надихає
Черкаська область. Шполянський районний суд виніс постанову про поновлення на роботі екс-прокурора області. Цим служителям Феміди підтвердили факт тиску на Олександра Литвина під час його звільнення з посади. У позові заявника йшлося про неправомірні дії працівників Генпрокуратури України, котрі в грудні минулого року в ультимативній формі запропонували прокурору написати заяву про звільнення. Суд також вказав на порушення при цьому вимог Закону України «Про прокуратуру», коли Олександра Литвина позбавили права на пенсію за вислугою років.

Представник відповідача у суді — Генпрокуратура України — претензій до себе не визнає.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Куди пішли податки?
Полтава. Протягом 2001—2002 рр. колишній начальник реєстраційно-експлуатаційного підрозділу ДАІ УМВС України у Полтавській області вносив недостовірні дані до касових чеків про анулювання операцій зі сплати податків власниками транспортних засобів. Такі дані виявили під час розслідування правоохоронці Автозаводського РВ Кременчука. Сума збитків становить понад 37 тисяч гривень. Як з'ясувалося, причетні до справи і троє касирів одного з кременчуцьких банків. Триває слідство.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Гроші — на стипендії, а не для НАТО
Хмельницький. Під та-

несе небезпеку

Найнебезпечнішою ділянкою залишається територія колишнього поля для мішеней площею близько 350 га, — місцевість, зрита 4-метровими вирвами від вибухів авіаційних бомб. Решта території також нашпигована вибухівкою. Найстрашніше те, що мешканці ближніх селищ вже пристосувалися і самостійно проводять розкопки, знаходять вибухонебезпечні предмети або їх залишки, демонтують та здають у пункти прийому металобрухту. Деякі за роки «тренувань» досягли у цій небезпечній справі не-

абиякої майстерності. Це, кажуть вони, допомагає поправити сімейний бюджет, особливо напередодні свят. Інколи така робота закінчується трагічно. За останні три роки через цей промисел загинуло дві особи, десятки стали каліками.

«Чорні слідопити» на небезпеку не зважають

Нещодавно піротехніки 1-го територіального рятувального загону знову виїжджали

до Компаніївки, звідки надійшло повідомлення про виявлення предмета, схожого на боеприпас. Авіабомба вагою 100 кг після знешкодження утворила вирву діаметром близько трьох метрів, завглибшки майже 2,5 м. Фермер, на землі якого знайшли вибухівку, розповідає, як нещодавно заклався з одним чоловіком і кинув на своєму полі капелюха. На ділянці площею 10 квадратних метрів навколо того капелюха він назбирав до півсотні осколків різних боеприпасів. Так для компаніївських хліборобів їхня професія з мирної перетворилася на ризиковану і смертельно небезпечну. Той само фермер розповідає, що минулого року під час обробітку лану внаслідок вибуху йому відірвало половину плуга. Сам, на щастя, не постраждав. До речі, частина його паю, де і виявили бомбу, вже кілька років залишається незайманою через її небезпечність.

Чи є вихід?

— Щоб усунути загрозу для місцевого населення, — каже Віктор Фісенко, — та забезпечити безпечне використання земельних і інших ресурсів території колишнього полігона, нашим управлінням розроблено проект «Програми ліквідації вибухонебезпечних

предметів на території колишнього авіаційного полігона МО України у Компаніївському районі Кіровоградської області на 2006—2010 роки». У ній, зокрема, Компаніївській РДА пропонується разом з піротехніками скласти кошторис на знешкодження вибухонебезпечних предметів на договірних умовах, а обласній державній адміністрації на основі клопотання домогтися включення Компаніївського полігона до проекту загальнодержавної програми знешкодження вибухонебезпечних предметів на території колишніх військових об'єктів. Причому передбачити для цього відповідні джерела фінансування. Самі ж піротехніки мають скласти план поступового розмінування полігона та включити його до загального плану МНС України з тим, щоб знайти кошти для фінансування робіт з розмінування і створити зведений піротехнічний загін, якому допомагали б піротехніки з інших областей. Крім того, добре було б у планах МНС передбачити відповідну підготовку в учбових закладах спеціалістів-піротехніків для проведення вибухових робіт із знищення сучасних вибухових предметів...

Ірина ЛЕВОЧКО,
інспектор ЦГЗ ГУ МНС України
в Кіровоградській області.
Олег БОНДАР.

На знімку: таких сюрпризів на Компаніївському полігоні ще чимало...

Фото ГУ МНС України в Кіровоградській області.

Кинув на своєму полі капелюха — і навколо того капелюха назбирав до півсотні осколків різних боеприпасів

■ СПОРТ

Шацьких — у трійці

Футбол. Азійська конфедерація оголосила імена трьох кандидатів на звання найкращого футболіста Азії 2005 року. З десяти раніше відібраних претендентів залишили трьох — Самі Аль-Джабер (Саудівська Аравія, «Аль-Хілат»), Максим Шацьких (Узбекистан, «Динамо» Київ) і Хамад Аль-Монташари (Саудівська Аравія, «Аль-Іттіхад»).

Переможця буде названо 30 листопада на гала-вечорі АФК в готелі «Мандарин орієнтал» у столиці Малайзії Куала-Лумпурі.

Нагадаємо, що 2003 року Максим уже входив до трійки найкращих гравців року в Азії. Але лауреатом тоді став атакуючий хавбек «Гамбурга» Мехді Махдавікія.

Гравець змінює амплуа

Хокей. Відкритий чемпіонат Білорусі. Київ. СК «Авангард». «Сокіл» (Київ) — «Металургс» (Лієпая). 7:2 (4:1, 1:0, 2:1). Шайби закинули: Лясковський (2), Наваренко, Олецкий, Литвиненко (2), Полоницький —Мамонов, Філімонов.

Те, що багато забиває Віталій Литвиненко, не дивує. Він — знаний форвард і бомбардир. А от результативність Юрія Лясковського в останніх матчах таки привертає до себе певну увагу. Адже Юрій — оборонець, і наставник «Сокола» Олександр Сеуканд перевів його вперед через брак нападників.

Того дня відбулося ще кілька поєдинків: «Хімволочно» (Могилів) — «Вітебськ». 2:0. «Німан» (Гродно) — «Динамо» (Мінськ). 2:1. «Брест» — «Керамін» (Мінськ). 1:1. Лідирують: «Динамо» — 50 очок, «Сокіл» — 48 (три гри в запасі!), «Керамін» — 48. У двох найближчих турах кияни побувають у гостях в аутсайдерів чемпіонату — клубів «Хімік-СКА» (гра 24 листопада) та «Вітебськ» (26 листопада).

На олімпійській трасі

Сани. Чезане-Паріол (Італія). Етап Кубка світу. Наші Лілія Лудан і Наталя Якущенко посіли відповідно восьме і тринадцяте місця. Саме на цій трасі відбуватимуться олімпійські заїзди саночників на Іграх у Турині.

Після двох етапів Кубка світу Лудан у загальному заліку посідає 10-те місце (78 очок), а Якущенко — 15-те (53 очки).

В. Б.

Журналісти змагалися в Луцьку

Відбувся VIII міжнародний турнір з міні-футболу серед журналістів. У змаганнях взяли участь команди працівників мас-медіа Вільнюса, Мінська, Луцька, а також телеканалу «Інтер» (Київ). Про гостроту і безкомпромісність боротьби свідчать результати: Мінськ—Вільнюс — 2:2; Луцьк—Вільнюс — 1:1; Мінськ—ТК «Інтер» — 2:2; Вільнюс—ТК «Інтер» — 2:2; Луцьк—Мінськ — 2:4; Луцьк—ТК «Інтер» — 1:2.

Отже, переможцями турніру стали мінчани, на другому — за гіршою різницею м'ячів ТК «Інтер», третю сходинок посіла дуже сильна команда з Вільнюса, а замкнули турнірну таблицю господарі.

Змагання відбувалися під патронатом голови Волинської обласної ради Василя Дмитрука і за підтримки Народного блоку Володимира Литвина. Наступного року організатори — Спортивна асоціація працівників засобів масової інформації Волині — мають наміри запросити до участі у змаганнях команду з міні-футболу газети «Голос України».

Микола ЯКИМЕНКО.

Луцьк.

Фото автора.

На знімку: гострий момент зустрічі команд ТК «Інтер» і Луцька.

■ У НОМЕР

Електромонтери під прицілом

Луганська область. Бригада електромонтерів Луганського енергетичного об'єднання потрапила під обстріл. Робітники всього-на-всього виконували планове встановлення нових електролічильників у шахтарському містечку Вахрушеве. Спочатку хазяїн відмовився пустити їх на своє обійстя, вилаяв, а потім, схопивши двостолвку, відкрив стрілянину. На щастя, ніхто не постраждав. Господарем виявився депутат Вахрушевської міської ради. Він заявив, що має депутатську недоторканність, — отже, претензій до нього бути не може. Однак міськрада має намір позбавити народного обранця цього статусу.

Алла АНТИПОВА.

■ ЖУРНАЛІСТСЬКЕ РОЗСЛІДУВАННЯ

Моє запитання у селі Іванківцях багатьох школярів здивувало:

— Чи купують вам батьки книжки?

Відповідь була вражаюча:

— Так у нас немає в селі книжного магазину... І у Срібному також.

Згодом дітки пригадали: Вірі привезла «Найкращі казки світу» з Києва сестричка, Юрко отримав у подарунок від батьків книжку про динозаврів. Були хлопчики й дівчатка, які сором'язливо опускали оченята. Декому не пощастило за своє коротке життя бодай на одну власну розмалювку... А загалом на 7—10-річний вік — у середньому по одній-дві книжечки у домашній «бібліотеці»!

А що ж у шкільній бібліотеці Іванківської школи? Переважно дитяча література до 1990 року. Старі палітурки, зачитані книжечки.

Село Дігтярі неподалік. Заходжу до бібліотеки загальноосвітньої школи І—ІІІ ступенів. Бібліотекар Світлана Хропост теж повідомляє невтішну статистику:

— Торік нічого не одержували. А цього року надійшло 15 дитячих книжечок.

На полицях дитячої літератури — читані-перчитані казки, оповідання з пошматованими, засмальцьова-

ними обкладинками. Дві третини, до речі, російською мовою. Практично немає книжок з історії України.

— Та навіть «Історії» для 6—7 класу не вистачає для всіх, — бідається Світлана Миколаївна. — А багатьох програмних творів немає навіть у хрестоматіях!

У Гурбинцях про книжковий дефіцит детально розповіла заступник директора з

навчально-виховної роботи Гурбинської ЗОШ І—ІІІ ступенів Ольга Хрипко.

— Я викладаю літературу, — розповідає вона. — Але сільські діти не мають можливості ознайомитися з усіма програмними творами. У нас немає жодної хрестоматії Раїси Мовчан «Допитливому читачеві» для п'ятикласників. На всю школу по одному примірнику програмних творів Миколи Хвильового, Василя Барки, Миколи Куліша, Олександра Довженка, Олеси Коломійця. Не маємо роману Івана Багряного «Тигр-рологи». «Марія» Уласа Самчука є власністю лише вчителів. «Вершники» Юрія Яновського у бібліотеці тільки російською мовою. Твори Юрія Мушкетика, Ліни Костенко, Григора Тютюнника, Василя Стуса, Євгена Маланюка представлено лише в хрестоматіях.

У Поділілі схожа картина. Тут на полицях бібліотеки Подільської ЗОШ І—ІІ ступенів у кілька разів більше творів В. Леніна та видань про нього, ніж нової літератури.

— Свіжі журнали «Вітчизна», «Дніпро», «Київ», «Всесвіт»?

Запитання залишилося без відповіді.

— Обмаль дитячої літератури, — каже бібліотекар Вікторія Кропива. — Нові видання дуже рідкісні в наших фондах.

Уся література надходить у шкільні бібліотеки з методичного кабінету відділу освіти Срібнянської райдержадміністрації. Але й тут розводять руками:

— Наш район бідний. Тому ми здебільшого розподіляємо лише те, що нам надходить з Чернігова.

Дізнаюся, що у цьому році вдалося за місцеві кошти передплатити з 1 березня на півроку кілька примірників «Шкільного світу», «Розкажіть онуку», «Яблунька», «Барвінок», «Клас». Та це — тільки на найбільші школи. А освітніх закладів у районі аж 17. На четвертий квартал продовжити передплату не має можливості через брак фінансів.

Практично така сама ситуація з методичною літературою, педагогічною пресою. Вчителі зазвичай за літературою змушені їхати за 200 кілометрів у книжковий магазин Чернігова. Не втішає й централізоване постачання

художньої літератури на Срібнянський район.

Тетяна Борисівна Кравець завідує лабораторією відділу виховної роботи і здорового способу життя Інституту післядипломної освіти. Саме на неї покладено обов'язки з розподілу літератури шкільним бібліотекам області. Порадувати дітей Срібнянського та інших районів вона не може.

— Більшість художніх, історичних книжок, які ми розподіляємо, — розповідає завідувачка, — надходять нам незначними партіями від 10 до 100 примірників. Ось, наприклад, другого тому «Муз Роксоланських» Валерія Шевчука отримали 20. Це тільки по одному примірнику на методкабінет. Роман Степана Пушкіна «Страж-гора» надійшов у кількості 84 штуки. Твори Максима Рильського, збірник «Українізація України» область отримала по 10 примірників. Звичайно, тут важко поділити все це навіть на 22 райони.

Я підрахував: аби щороку сільська шкільна бібліотека отримувала бодай 200 примірників видань, треба не менш як 2000—3000 гривень. Для області це 1,5 — 1,8 мільйона гривень. Начебто багато. А в масштабах України десь 50 мільйонів, які є не такою вже й карколомною сумою для формування духовності підростаючого покоління. Не вкладаємо з раннього віку дітей в їхній світ світлі почуття, потяг до прекрасного — не дивуюся, чому зменшується читачів в українських письменників. Прикро, але одна біда породжує іншу: видавництва через зруйновану систему книготоргівлі, урізане фінансування програми суспільно-значущої літератури ледь животіють, мають можливість випускати книги лише невеликими накладками — по 1000 — 2000 примірників. Ось і стають бібліографічною рідкістю недовзі після видання потрібні для вчителів, для школяра книжки.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Срібнянський район Чернігівської області.

На знімку: у бібліотеці Дігтярівської загальноосвітньої школи І—ІІІ ступенів дитяча література здебільшого радянсько-піонерської ідеології, та й та з палітурками, сторінками, які ледь тримаються купи.

Фото автора.

В одному возі кінь і лань?

■ ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

«Голос України» тричі писав про ситуацію в Одеському Інституті Сухопутних військ (ОІСВ), який відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26 травня 2005 року має бути переведений до Львова.

Усі без винятку регіональні відділення політичних партій засудили дії Міноборони, яке вирішило розпочати реформу військової освіти з Одеси.

Проведені соціологічні дослідження, а загалом їх було чотири, показали: 80 відсотків опитаних вважають рішення про розформування військового вузу непродуктивним.

«Голос України» організував зустріч, в якій взяли участь ветерани Збройних Сил.

Олексій КОСЬМІН, лідер фракції Народної партії в Одеській міській раді, підполковник запасу:

— Миська організація Народної партії наполягла на тому, щоб питання про збереження Інституту Сухопутних військ було розглянуто на сесії міської ради. Депутатський корпус одностайно прийняв звернення до Президента України, Верховної Ради і Кабінету Міністрів з вимогою не допустити ліквідації вузу. Ми просимо створити комісію з вивчення питання про доцільність передислокації інституту.

Я — офіцер запасу і можу сказати, що загальновійськового командира треба навчати на полігоні, танкодromі, стрільбищі. В Одеській області є два полігони — Тарутинський і Чабанський. Та про існування першого з них один з командувачів військ довідався від кореспондента «Голосу України»... Чи потрібно говорити про кваліфікацію фахівців, котрі займаються реформою військової освіти?

Андрій РУСІН, кандидат філософських наук, доцент, полковник запасу:

— Мені хотілося б сказати про тра-

диції, духовну спадщину, що передається поколіннями. Австро-угорська військова школа була створена у Львові 1901 року і припинила своє існування в роки Першої світової війни. Чи можна вважати її попередницею Львівського військово-політичного училища, передислокованого з Харкова до Львова через 50 років? Військові навчальні заклади, спадкоємцем яких став ОІСВ, створено у 1899 і 1912 роках.

В Одеському регіоні він раніше за інших почав рух в Європу. У 2003 і 2004 роках тут проводили міжнародні семінари «Україна — НАТО». А одесити щорічно виїжджають на стажування в збройних силах НАТО.

В один віз впрягти не можна — коня і тремтливу лань. Якщо вважати, що становим хребтом збройних сил будь-якої держави є сухопутні війська, а журналістика і музика — тремтлива лань, то справді, експеримент Міноборони більш ніж сумнівний.

Леонід РЕМЕННИЙ, учасник оборони і визволення Одеси, капітан у відставці, військовий розвідник:

— Мені 82 роки, звик говорити прямо, по-фронтовому. Можу сказати, що в Міністерстві оборони сьогодні, на мій погляд, опинилися люди, які не люблять Україну, історію народу. Серед випускників інституту понад 100 Героїв Радянського Союзу, два маршали, два міністри оборони. І ось з Києва намагаються вистрелити в нашу історію.

Міністр оборони Анатолій Гриценко, який перебував в Одесі з робочою поїздкою, заявив, що рішення про переведення Одеського Інституту Сухопутних військ до Львова буде виконано.

У голови Одеської обласної державної адміністрації Василя Цушка своя думка. Він пропонує створити на базі ОІСВ всеукраїнський військовий ліцей для дітей-сиріт і дітей із малозабезпечених сімей. Доктор економічних наук, професор Микола Шутів зазначив, що в Одесі можна створити центр з підготовки військових фахівців для закордону. Адже протягом 20 років в Одесі тривала підготовка фахівців ППО для 24 держав. Серед випускників — 14 міністрів оборони країн Африки і Латинської Америки.

А тим часом територією Інституту Сухопутних військ ходять «фірмачі», які оглядають приміщення вузу. За їхніми словами, у Києві їм обіцяли земельні ділянки одразу після переведення ОІСВ до Львова.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

Пастка для патріотів

«А потяг їхав з Жашкова в Європу». Мене в дитинстві завжди дивували ці рядки. Адже зі шкільного курсу географії я чітко засвоїла, що центр Європи розташований у нас в Україні на Закарпатті, біля села Ділове. То хто тоді, а головне, навіщо і куди їде з практично центральноєвропейського міста Жашкова? Можже, з нашим бронепойздом знову щось не те?

Кожній країні — по центру Європи!

Гірші побоювання підтвердилися. Мою патріотичну версію про те, що центр Європи розташований у Рахівському районі поблизу відомого Карпатського біосферного заповідника, на березі річки Тиси, було поставлено під сумнів. Звичайно, ніхто поки що не збирається демонтувати стелу з геодезичним знаком (на знімку) на 48 градусах 30 хвилинах північної широти і 23 градусах 23 хвилинах східної довготи. Але...

1989 року вчені Національного географічного інституту Франції сформулювали нове визначення географічного центру Європи. Користуючись методом центру ваги, вони встановили, що цей центр міститься на північ від Вільнюса (23 км), поблизу села Пурнушкес (54 градуси 54 хвилини північної широти і 25 градусів 19 хвилин східної довготи). У 1992-му з метою збереження довкілля географічного центру Європи Верховна Рада Литви створила картографічний заповідник центру Європи. І першого травня минулого року відбулося урочисте представлення географічного

центру Європи. Захід було присвячено вступу Литви до Європейського союзу. На згадку про цю подію відомий литовський скульптор Гядимінас Йокубоніс створив композицію — колону з білого граніту, яку вінчає корона із зірок (на знімку). Поки литовці майстрували корону, свої претензії на центр Європи висловила Білорусь. Учені «Білкосмоаерогеодезії» стверджують, що ця точка — у Вітебській області, 50 кілометрів південніше Полоцька. Якщо точніше, вона розташована неподалік берега озера Шо. Я відразу згадала «підтвердження» цієї версії. Якось кілька років тому в інтерв'ю «Голосу Ук-

Наука мінус емоції

Де ж насправді розташований географічний центр Європи? Чому кожна центральноєвропейська країна заявляє про свої претензії на центр континенту? На мої запитання відповіла заступник директора Інституту географії Валентина Палієнко. З'ясовується, така велика кількість «центрів Європи» пояснюється тим, що є кілька визначень для виміру центру континенту:

- * у межах суші;
- * у межах суші з урахуванням островів;
- * у межах суші з урахуванням островів і акваторії.

Залежно від того, яке з визначень використовують учені, центр Європи, природно, зсувається. До того ж визначення географічного центру складної території — складне математико-картографічне завдання. Коректно можна визначити географічний центр лише на основі комп'ютерних технологій, які раніш були недоступні.

Найточнішим на сьогодні, за словами іншого українського вченого, директора Науково-дослідного інституту геодезії і картографії Юрія Карпинського, є дослідження, проведене Національним географічним інститутом Франції. Відповідно до нього центр Європи справді розташований у Литві.

На підтвердження цього Юрій Карпинський навів кілька доказів. По-перше, поняття географічного центру чітко визначено. Центрометрія визначає географічні центри аналогічно знаходженню центра ваги в механіці. Саме цей метод застосовували французи. По-друге, до появи комп'ютерних технологій визначити центр Європи було неможливо.

Що ж означає геодезичний знак біля Ділового часів Австро-Угорщини?

Юрій Карпинський пояснив, що плутанина навколо цього знака виникла через... неправильний переклад латинського напису. Ось що насправді написано на знаку: «Це постійне, точне, вічне місце, що визначено спеціальним апаратом, виготовленим в Австро-Угорщині, в європейській системі широт і довгот 1887 року». І жодного слова про центр Європи. Таких знаків, за словами Юрія Карпинського, в імперії було встановлено

майже двадцять з метою створити точну карту Австро-Угорщини.

Плюс трохи політики

Звичайно, литовська версія центру Європи безсумнівно засмучує. І впевнена, що внутрішній голос деяких читачів, який підхльостує неприборкана національна ментальність, нашіптує: «Вона неправильна!». Згодна. Прикро. До того ж сам факт того, що географічний центр Європи розташований в Україні, служив обґрунтуванням для деяких наших політиків необхідності вступу до Євросоюзу. А тепер, виходить, і вступати нема чого. Хвилинку.

По-перше, використовуючи ексклюзивні методики, ще можна довести зрозумілим європейцям, що справжнє серце Європи б'ється саме на Закарпатті. До речі, у Рахові збираються провести наукову конференцію з цього приводу.

По-друге, утішити всіх тих, хто вірить, що живе в центрі Європи, може той факт, що якщо через «литовський» центр Європи провести меридіан, то він пройде територією Західної України. До речі, цей меридіан розділить центр Волині Луцьк на дві частини. Виходить, що частина жителів Луцька живе у західній Європі, а частина у східній. Це означає, що Україна є повноправною центральноєвропейською країною. Принаймні географічно.

Маргарита СОКОЛОВСЬКА.

Звичайне диво

Уся балаканина Коровйова про здібності деяких громадян купувати собі житлову площу, на жаль, не залишилася в минулому. Трапляються ще й нині дива. Кажуть, якось восени, в час надзвичайно бурхливої діяльності Запорізького міськвиконкому, в його фойє з'явилося двоє громадян: перший — пан С., другий теж пан С. А пов'язувало цих громадян звернення до міської ради про виділення їм земельної ділянки на вулиці Кремлівській, 4—6 під індивідуальне будівництво. Варто зазначити перше диво цих подій. Земля, про яку йшлося у зверненні, м'яко кажучи, вже фактично перебувала в користуванні мешканців будинків № 4—6 по вулиці Кремлівській аж з 1948 року, згідно з рішенням № 8 від 10.02.1948 року її було відведено «Запоріжтрансформатору». Мешканці цього будинку — люди відомі і шановані: колишні директори заводів і начальники цехів, так що своє заслужили чесно і на чуже не претендували. Чи знали про це громадяни С. і С., невідомо. Паркова зона, чистий, що для Запоріжжя має неабияке значення, повітря, і до заповідного острова Хортиця лише півтора кілометра, і комунікації під боком.

Друге диво цих подій полягало в оперативності служб, що відповідають за землевідведення в нашому місті. Вже 19.10.05 р., буквально в лічені дні, комісія у складі заступника голови Ленінської адміністрації, архітектора і його помічника, землевпорядника і представника комунального господарства склала акт за цим зверненням, в якому дійшла висновку, що варто направити депутатський запит в архів області про наявність рішення № 8 від 10.02.1948 р.

Хто з депутатів має цей запит направити — в акті не зазначено.

Є в нашій історії і звернення мешканців будинків 4—6 по вулиці Кремлівській до міського голови Запоріжжя, в якому йдеться: «Доводимо до вашого відома, що на земельній ділянці працює виїзна комісія депутатів міськради, представників управління земельних ресурсів і міської архітектури для розгляду питання відчуження земельної ділянки для будівництва приватних котеджів». Слід зазначити, що в цьому районі біля всіх старих будинків є земельні ділянки, але розташовані вони незручно — будинок до будинку, й лише до будинків 4—6 є під'їзні дороги.

Цікава виходить історія, навіть фантастична. Два пересічні громадянина подають заяви на відчуження чужої землі, оперативно (якщо хтось цим займався, оцінить) збирається авторитетна комісія, а ще, виявляється, і самі народні обранці, прихиливши чиновників, виїжджають на місце зорієнтуватися.

Скажете, такого не буває? За розповідями мешканців, виходить, буває.

А член житлового комітету будинків 4—6 по вулиці Кремлівській Микола Воеводін каже: «Із серпня 2005 року наша земельна ділянка впала в око одному з директорів відомої в місті будівельної фірми і депутатові міської ради. З того часу й почалося нашестя комісій і спостерігачів».

Адже у нас як буває: якщо хлопчисько в чужий город залізе, йому вуха накруть, а якщо дорослий дядечко та ще з відповідним значком, то йому і слова не скажи. Хоча, може, це і правильно — справжні хазяї життя на те і хазяї, щоб бути недоторканими і незаперечними.

Ігор ШРАМКО.
Запоріжжя.

Чути квіти і кольори

Третя персональна виставка картин молодій київській художниці Галини Інгули відкрилася в галереї мистецтв Києво-Могилянської академії.

На виставці представлено 50 нових робіт. Значна частина картин — це продовження теми фентезі про загадкову планету Інгулу. На цих картинах — фес-

рична, але чітка у деталях невідомо планета, де живі істоти створені з незвичайних геометричних форм, яскравих фарб і чудових квітів. Ці роботи Галини викликали інтерес ще з перших виставок у багатьох відвідувачів і аматорів стилю фентезі.

Друга половина виставки — «Життєдайні квіти України» —

присвячена рідній планеті Земля з її живою природою, буянням фарб літа.

Художниці 24 роки. Закінчила Київську спеціалізовану школу для дітей зі слабким слухом і

художніми здібностями. Кілька років навчалася у творчій майстерні Київського художника Костянтина Косаревського.

Андрій НЕСТЕРЕНКО.
Фото автора.

■ ЛІТА НА ЗИМУ ПОВЕРНУЛИ

Віддав «зірку» міліціонерові

Повертаючись з полону, юнак пройшов пішки через усю Австрію, на Батьківщині став Героєм Соціалістичної Праці, а на старість осліп

Тих, хто за свою працю одержував Золоту зірку Героя, за радянських часів підносили на щит слави доти, доки це потрібно було, а потім забували. А як же сьогодні живеться тим, хто був колись удостоєний звання Героя Соціалістичної Праці?

«Володя-герой» — так називають його односельці — зустрів нас на веранді власноруч збудованої хати. Цей чоловік уже десять років не бачить світу. Відверто переповідав історію свого життя, помітно хвилюючись. Ніби й сам не вірив, що за вісім десятиків літ встиг стільки побачити й пережити.

Землі багато побачив...

Володимир Мойсейович Борсук родом із села Нуйно Камінь-Каширського району, що на Волині. Його батьки померли ще до війни, залишивши п'ятеро дітей. Володимир тоді було лише дванадцять, пішов працювати на залізницю — там і застала його війна.

— Як прийшов сюди німець, я працював на колії. Платили добре — хату за німецькі гроші поставив. Якось сказали нам взяти харчів на кілька днів і зібратися в Ковелі. Нас вісім хлопців тоді було, ми й поїхали. А в Ковелі 120 чоловік зігнали, поляки там теж були. Сказали нам: «Побачите мніго землі руської!»

Людей закрили в товарняк і повезли до Пскова. Їхали цілу добу, а коли нарешті добралися до міста, німці розселили всіх у пасажирському вагоні, поляків, щоправда, окремо.

У 1944-му — знову переїзд, цього разу до Італії. Працювали на залізниці, що проходила через Альпи. Недовго там побули, бо американці бомбили залізницю. Тому й працювали вночі, зовсім без світла.

— Я тоді був малий і дуже худий, ще перед війною перехворів на тиф. Від тяжкої праці ледь не вмер, висох

зовсім. Німець побачив, що всі землю киркою довбуть, шпали носять — а я нездужаю. То він мене на кухню забрав. Звали його Фальке... Мені тоді вісімнадцять було. Ми ще з одним хлопцем із Ковеля воду возили. То він утік у партизани. Не знаю, чи живий. А мене вподобала коханка того німця, Фріда. Якщо якийсь суп готували, то мені обов'язково перепадало.

Коли американці визволили Італію, Володимиру та його товаришам запропонували піти до польської армії. Та він не погодився.

— Додому хотів дуже. Зібрався в дорогу і пішки пройшов через усю Австрію, аж до Словаччини. У Братиславі завербувався до Радянської Армії.

Але й там він не затримався надовго: тих, кого визволили американці, почали вивозити з-за кордону. Лише через три роки, в 1948-му, Володимир потрапив до Рос-това. Звідти нарешті зміг добратися додому, в Нуйно.

Володю-героя труїв суперник

Чи то характер був у нього непосидючий, чи просто час був такий, що молоді люди насово шукали роботу в містах, але в рідному селі юнак лишитися не захотів. Вирішив завербуватися на шахти до Нововолинська. Працював там бригадиром.

— Я тоді одружений не був. Де буфет, де пиво, там і я. Таке мав життя... У Нововолинську я три роки про-був. Потім розрахувався і поїхав до Червонограда.

Авторитет Володимира стрімко зростає. У 1955 році його обрали депутатом облради. Ще через два роки, в травні 1957-го, він отримав звання Героя Соціалістичної Праці. Про свою роботу на шахтах Володимир Мойсе-йович згадує з неприхованою гордістю.

Звання Героя не стало несподіванкою для Володими-ра: ту омріяну «зірку» йому мали дати ще раніше, та він постійно переходив з одної шахти на іншу. Ніде не міг лишитися надовго.

— Сімнадцять років працював на різних шахтах. Там і здоров'я своє загробив, — зітхає В. Борсук.

За роботою не забував і про справи сердечні. Була в

нього дівчина, на тринадцять років молодша. Через цю красуню ледь не втратив життя. Дівчина не признавалася, що потайки зустрічається з іншим кавалером. А той виявився надто ревнивим, тож вирішив раз і назавжди розправитися зі своїм успішним суперником — отруїти його. Володимир тоді ледь вижив. Коли довідався про зраду коханої, знову зібрався в дорогу. Цього разу завербувався аж в Архангельськ.

До рідного Нуйно повернувся не скоро. Але й тут си-діти склавши руки не довелося. Мусив і своє господар-ство доглянути, і в колгоспі працювати. Встигав ще й хати людям ставити. Про сумлінність Володі-героя досі ходять у селі легенди. Все просив йому роботи більше дати: «Бо то ж не для чоловіка нормального, а для ди-тини праця!» А як бачив, що десь, приміром, добрива недосипали, готовий був перед трактором стати, аби тільки зробили так, як слід.

Нагороду віддав «під мухою»

Доля тим часом готувала Володимиру Мойсейовичу неприємні сюрпризи:

— Дружина моя запила... Дітей теща мусила доглядати. Потім жінку мою взагалі паралізувало. Тепер її вже нема на цьому світі. А я десять років сліпий. Ще й хвороба в мене така, що весь час задихаюся. У спеку дихати зовсім несила... Ночами такі жахи мучать! Я тут сам собі сиджу, радію підспівую. Так співати любив, як молодим був!

— А де ваша медаль «Серп і Молот»? Покажете?

— Та з нею така історія неприємна трапилася... Від-дав я її. Якось мене міліціонер зупинив, бо я тоді напід-питку був, «зірку» міліціонерові віддав, щоб мене від-пустив. Так я її назад і не отримав. Просив, щоб вида-ли дублікат. Але поки листа написав, поки підтверджен-ня прийшло, то якраз почався переворот, ті всі події дев'яностих.

...Володимир Мойсейович довго прислухався до наших кроків, перш ніж зачинити двері. Ніби проводжав нас довгим замисленим поглядом. А я спіймала себе на дум-ці, що не можу навіть уявити, як важко бути незрячим.

Вероніка КАВУН.

Волинська область.

■ ОГОЛОШЕННЯ

БАТ «Донецькобленерго»
повідомляє про проведення відкритих торгів

- Замовник торгів: БАТ «Донецькобленерго»
- 1.1. Поштова адреса: **84601, м. Горлівка, пр. Леніна, 11.**
- 1.2. Контактні: **тел. (0624) 17-81-10, факс: 17-81-15, E-mail: tender@don. donobl. db. energy. gov. ua.**
2. Інформація про предмет закупівлі:
Інтегрована інформаційна система управління підприємством
3. Місце та спосіб отримання тендерної документації:
84601, м. Горлівка, пр. Леніна, 11, к. 309, нарочним, поштою, ел. поштою.
4. Місце та дата розкриття тендерних пропозицій:
84601, м. Горлівка, пр. Леніна, 11, к. 323, 11.00 05.12.05
5. Додаткова інформація — **тендерна документація платна.**

Господарським судом Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) порушено справу №5/30-Б про банкрутство До-чирнього підприємства ДАК «Хліб України» «Партизанський елева-тор» (75550, Херсонська обл., Генічеський р-н, смт. Партизани, вул. 50 років Жовтня, 1, ЄДРПОУ 00956520).

Розпорядником майна призначено Кузнєцова Дмитра Леонідо-вича (ліцензія АА №783153 від 13.05.04 р.).

Заяви кредиторських вимог приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду міста Києва від 24.10.2005 р. в справі №24/641-6 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну про-цедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «Асклепій», іден-тифікаційний код 31810076.

Ліквідатором призначили ПП «Логістік Транс».

Претензії приймаються протягом одного місяця.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Інженер» ЛТД (ідентифікаційний код 14047713) повідомляє про припинення своєї діяльності в зв'язку з добровільною ліквідацією.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох міся-ців з дня опублікування оголошення за адресою: 46000, м. Тернопіль, вул. Микулинецька, 46.

Господарським судом Тернопільської області (46001, м. Терно-піль, вул. Князя Острозького, 14-А) 20.10.2005 року порушено справу №10/Б-672 про банкрутство Приватного підприємства «Вікторія», що знаходиться за адресою: 47060, Тернопільська об-ласть, Кременецький район, с. Ридомиль; поточний рахунок №26009111000001 в ТФ БАТ «Банк Універсальний», МФО 338459, код ЄДРПОУ 30451727, ІПН 304517219094, св. №26526236.

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного ке-руючого Окряка Анатолія Володимировича (адреса: 46000, м. Тер-нопіль, вул. Липова, 17/7, ліцензія серії АБ №116177 від 27.12.2004 р. видана Міністерством економіки та з питань європейської ін-теграції України).

Заяви кредиторів та осіб, які бажають взяти участь у санації боржника, приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Сумської області (40011, м. Суми, просп. Шевченко, 18/1) від 14.10.2005 р. порушено справу №6/99-05 про банкрутство Відкри-того акціонерного товариства «Шосткинський «Агрохім» (41100, Сумська обл., м. Шостка, вул. Ба-кинських комісарів, 107, код 05490776, р/р 260073578 в СОД АППБ «Аваль», МФО 337483).

Розпорядником майна призна-чено арбітражного керуючого Козі-на Дмитра Васильовича (40035, м. Суми, вул. Інтернаціоналістів, 5, офіс 22, ліцензія серія АА №487785 від 22.04.03 р.).

Претензії кредиторів та заяви са-наторів приймаються протягом мі-сяця від дня опублікування оголо-шення.

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) Постановою від 03.11.2005 року по справі №10/55 визнав банкрутом та відкрив лікві-даційну процедуру стосовно При-ватно-орендного сільськогоспо-дарського підприємства агрофірми «Прогрес» (с. Комишня, Мирго-родський район, Полтавська об-ласть, код ЄДРПОУ 03772453, р/р 26047304168 в Миргородському відділенні Ошадбанку №3088, МФО 391258).

Ліквідатором призначено арбіт-ражного керуючого Телешуна Юрія Володимировича (ліцензія №484197 від 14.01.2003 р.), 36003, м. Полтава, м-н Незалежності, 1-Б, кім. 18, тел.: 56-48-36.

Господарський суд Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) ухвалою від 09.08.2005 року порушив справу № 12/149-Б-05 про банкрутство Товариства з обмеженою відпові-дальністю «Mercury», розрахунко-вий рахунок 2600302000533 в ХФ АКБ «Херсон-Трансбанк», МФО 352822, ЄДРПОУ 30768186.

Розпорядником майна призна-чено арбітражного керуючого Ко-сенка Сергія Григоровича (ліцен-зія АБ № 216842 від 16.03.2005 р.) м. Херсон, пр. Військовий, 6, каб. № 8.

Претензії кредиторів прийма-ються протягом 30 днів від дня публікації оголошення.

УКРАЇНСЬКА АГРАРНА БІРЖА
повідомляє, що **25 листопада 2005р. о 12-00 годині** за адресою: **м. Київ, вул. Саксаганського, 1** відбудеться **комерційний аукціон з продажу скрапленого газу № 67**

Детальну інформацію про обсяги газу, що будуть виставлені на аукціоні можна отримати на WEB-сторінці УАБ за адресою: **<http://www.uame.com.ua/energo>**, або за телефонами **(044) 289-50-48, 289-54-87**, e-mail: **exch@uame.com.ua**.

Заявки на купівлю за встановленою формою приймаються з 9-00 до 17-00 години до 24 листопада 2005 року включно.

08 листопада 2005 року Ухвалою по справі № 2/19 у справі про бан-крутство сільськогосподарського закритого акціонерного товариства «Актово» (код ЄДРПОУ 05521117, 56537, Миколаївська обл., Возне-сенський р-н, с. Актово, п/р 2600631151815 в ПІБ м. Вознесенськ, МФО 326289) Господарським судом Миколаївської області (54000, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) застосовано загальні судові процеду-ри передбачені розділом 3 «Ліквідаційна процедура» ЗУ «Про віднов-лення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Черепенко В. Г. (54017, м. Миколаїв, вул. Московська, 54а, Ліцензія серії АБ № 176091 від 07.07.2005 року, тел. 47-34-64, 47-34-63).

Кредиторські вимоги приймаються протягом місяця з дня публіка-ції оголошення.

Постановою Київського апеляційного Господарського суду від 15 листопада 2005 року в справі №46/495-6 про банкрутство БАТ «ШБУ-41» (03039, м. Київ, проспект 40-річчя Жовтня, 32-а, ід. код 05416886) скасована повністю ухвала підготовчого за-сідання господарського суду м. Києва від 10.10.2005 року. Про-вадження у справі припинено.

ЗАТ «АРВІ» код ЄДРПОУ 32828367

Адреса: м. Київ, вул. Набережно-Хрещатицька, 3-А, розрахунковий раху-нок № 26005110452980 Банк «Фінанси та Кредит» ТОВ, повідомляє про свою ліквідацію, згідно з рішенням загальних зборів акціонерів від 21 листопада 2005 року. Вимоги кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування цього оголошення за адресою: м. Київ, вул. Набережно-Хре-щатицька, 3-А.

В газеті «Голос України» від 09.11.2005 р. № 212 (3712) розміщено по-відомлення про порушення справи про банкрутство БАТ «Луганський ремонтно-механічний завод» (код ЄДРПОУ 05470578), в якому вказані невірні відомості про розпорядника майна. В зв'язку з цим публікуємо належні відомості про розпорядника майна:

Розпорядник майна Панасенко Олександр Васильович (ліцензія АА № 669659 від 13.08.2003 р., який мешкає за адресою: м. Луганськ, с. Ювілейне, вул. Садова, буд. 2, кв. 37).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня публі-кації оголошення.

Постановою Господарського суду Одеської області (65032, м. Одеса, пр. Шевченко, 29) від 07.11.2005 р. по справі за №32/4-05-750 БАТ «Нептун» (код ЄДРПОУ 20982887, юридична адреса: 65031, м. Одеса, вул. Промислова, 28, р/р 26009228374001 Южне ГРУ «ПриватБанк» м. Одеса, МФО 328704) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну про-цедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бачманова Андрія Вадимовича (ліцензія серія АБ №216901 від 01.04.05 р.), адреса: 65033, м. Одеса, вул. Маршала Жукова, 4-ж, тел.: (0482) 714-09-05.

ОГОЛОШЕННЯ

Про продаж на аукціоні майна ВАТ «Київський завод «Агроماش», що перебуває у податковій заставі, а саме: двоповерхова будівля ресторану загальною площею 1283,40 м. кв., 1983 року побудови за адресою: м. Київ, вул. Воскресенська, №7, літера В.

Основні характеристики об'єкта: фундамент - бетонні блоки; стіни - цегляні, дерев'яні; покриття - дерев'яні балки; покрівля з сталевих листів; підлога - цементі, плиточні, дощаті; вікна - дерев'яні, металопластикові; сходи - ж/б марші. Внутрішнє оздоблення - підвищеної якості. Інженерне забезпечення: електрика, водопровід, опалення, каналізація, телефон, вентиляція, сигналізація.

Початкова ціна продажу: 6 412 479,60 грн. (в т. ч. ПДВ).

Сума застави: 641 247,96 грн. (без ПДВ).

Реєстраційний внесок: 17,00 грн. (в т. ч. ПДВ).

Стягувач: Державна податкова інспекція в Дніпровському районі м. Києва.

Організатори аукціону: Українська універсальна товарна біржа (УУТБ) та ПП «СІЧ».

Аукціон буде проведено 15 грудня 2005 року об 11:00 за адресою: м. Київ, проспект Академіка Глушкова, 1, НК «Експоцентр України», пав. №6, Українська універсальна товарна біржа. Кінцевий термін прийняття заяв для участі в аукціоні - за один день до дати проведення аукціону. Реєстраційний внесок та сума застави вносяться на р/р УУТБ №260093011152 в АК «Промислово-інвестиційний банк» (ЗАТ) м. Києва, МФО 300012, код 16470831, одержувач - УУТБ. Додаткову інформацію можна отримати на УУТБ та за тел.: (044) 526-96-24 та на ПП «СІЧ»: (050) 334-33-21.

Господарський сул АР Крим (95000, АР Крим, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) Постановою від 10 листопада 2005 року в Справі № 2-6/1312-2005 р. визнав банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру відносно Підприємства «ВіТорг». Ідентифікаційний код № 30848748. Юридична адреса: 95034, АР Крим, м. Сімферополь, вул. Київська, 125 а. Р/рах. № 26005000130642 в КЦО ПІБ у м. Сімферополь, МФО 324548.

Ліквідатором призначено арбітражний керуючий Красов Олег Ігорович (Ліцензія серія АА № 779205 від 25.08.2004 р.); 95000, м. Сімферополь, Поштамт, а/с 111; тел. 8-(0652) 51-15-63.

Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Сумської області (40030, м. Суми, пр. Шевченко, 18/1) ухвалою від 28.05.2004 року порушено провадження у справі № 12/45-04 про банкрутство Об'єднаного селянського (фермерського) господарства «Колос» (41600, Сумська область, Конотопський район, х. Вільне, код ЄДРПОУ 22981085, банківські реквізити: р/р 2600314014 АППБ «Аваль» МФО 380805, р/р 26044889 СОД АППБ «Аваль» МФО 337483, р/р 26048055000158 Сумська філія КБ «Приватбанк» МФО 337546, р/р 26007302670465 філія відділення ПІБ в м. Конотоп Сумської області МФО 337386). Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Шевича Олександра Михайловича (40030, м. Суми, пл. Незалежності, 1, ліцензія серії АА № 668288 від 09.10.2005 року).

Заяви кредиторів до боржника приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) ухвалою від 31.10.05 р. порушив справу №21/270 про банкрутство ПП «Атлант», код ОКПО 30454178 (71611, Запорізька область, Василівський район, смт. Степногірськ, вул. Молодіжна, 3-б, кв. 36).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Зінченка Ю. О., ліцензія АА №779213 від 18.08.2004 р. Запорізька область, м. Гуляйполе, вул. Спартаківська, 8.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 24.10.2005 р. порушив справу №42/181Б про банкрутство Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Донбас» (85522, вул. Миру, 23, с. Шевченко, Великоновоселківський район, Донецька область, п/р 26006301750427 у ТОВО ПІБ «Мар'їнське», МФО 334248, ЄДРПОУ 30793938) і ввів мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Полішук Олександр Борисович, ліцензія №140445, адреса: 83045, м. Донецьк, вул. Воровського, 5/1.

Господарським судом Донецької області (83043, м. Донецьк, вул. Артема, 157) 17.11.2005 року визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Восток - імпекс» (83045, м. Донецьк, пр. Ленінський, буд. 47; код ЄДРПОУ 32355941; п/р 26004301711636 у Кальміуському відділенні ПІБ м. Донецька, МФО 335322) та по ньому відкрита ліквідаційна процедура. Справа № 5/226 Б.

Ліквідатором банкрута призначена ДПП у Ленінському районі м. Донецька (83101, м. Донецьк, вул. Куйбишева, 31).

Господарський суд Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) Постановою від 20.10.2005 р. по справі №175/146-05 визнав банкрутом Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Україна», р/р 260014010 в Обухівській філії АППБ «Аваль», м. Обухів, МФО 300818, код ЄДРПОУ 03728498, що знаходиться за адресою: 09260, Київська обл., Кагарлицький р-н, с. Ліщинка і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Арбітражного керуючого Білика Юрія Михайловича (ліцензія АА №783144 від 02.09.04 р.), тел.: (044) 570-29-87, (044) 469-05-32.

Державна служба автомобільних доріг України (Укравтодор) повідомляє, що концесійні конкурси на будівництво та експлуатацію Південної транс'європейської автомагістралі західний кордон - м. Київ на ділянці Вінниця - Київ та автомагістралі від кордону з Російською Федерацією до автодороги Київ - Харків - Довжанський, оголошені у газетах «Урядовий кур'єр» від 20 серпня 2005 р. №158 та «Голос України» від 18 серпня 2005 р. №154-155, вважаються такими, що не відбулися, оскільки всі заявки, подані претендентами, не відповідають умовам конкурсу.

Постановою Господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 03.11.2005 р. по справі № Б-19/66-05 відкритого акціонерного товариства «Борівська агрохімія» (63800 Харківська обл., Борівський р-н, смт Борова, агрохіміком-плекс, код 05491014, п/р немає) визнано банкрутством та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Пивовар Світлану Володимирівну (ліц. АА № 520170 від 24.07.03 р., Харківська обл., Харківський р-н, с. Хролі, вул. Олімпійська, 3, кв. 57).

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, вул. Куйбишева, 1-А, м. Дніпропетровськ) від 24.10.2005 р. по справі № Б 26/111/05 визнано банкрутом Приватного підприємця Маринченко Тетяну Володимирівну (ЄДРФО 2425400321; 49000, вул. Набережна Перемоги, буд. 108, корп. 3, кв. 11, м. Дніпропетровськ; п/р № 26003516184001 в ЗАТ КБ «Приватбанк» в м. Дніпропетровську, МФО 305299) і відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначений Глядченко Володимир Михайлович (49000, пр. Кірова, 96/13, м. Дніпропетровськ).

Відкрите акціонерне товариство «Федорівське», код 00387177, надалі ВАТ «Федорівське» або товариство, повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів ВАТ «Федорівське», які відбудуться 08 січня 2006 року о 10 годині 00 хвилин за адресою: Харківська область, Великобурлуцький район, село Федорівка, у приміщенні клубу товариства (початок реєстрації акціонерів та запрошених осіб з 8 години 00 хвилин до 10 години 00 хвилин 08.01.2006 року за вказаною вище адресою) з наступним порядком денним:

1. Звіт генерального директора ВАТ «Федорівське» за 2004-2005 роки.
2. Звіт комерційного директора ВАТ «Федорівське» за 2004-2005 роки.
3. Звіт ревізійної комісії ВАТ «Федорівське» за 2004-2005 роки.
4. Затвердження річного балансу ВАТ «Федорівське» за 2004-2005 роки.
5. Про прийняття до складу акціонерів ВАТ «Федорівське» ТОВ «Молочний Союз», код 30743012, та ТОВ «АТЕКС», код 32135041.
6. Затвердження рішення, прийнятого загальними зборами акціонерів ВАТ «Федорівське» (протокол № 1 від 23 лютого 2004 року), про збільшення статутного фонду ВАТ «Федорівське» на 3260000 гривень, шляхом додаткового випуску простих іменних акцій у кількості 13040000 штук на загальну суму 3260000 гривень, номінальною вартістю 0,25 гривень.

Мета, спосіб та мінімальний розмір збільшення статутного фонду ВАТ «Федорівське»:

мотив збільшення статутного фонду: збільшення інвестиційної привабливості товариства.

Збільшення статутного фонду відбувається шляхом додаткового випуску (збільшення кількості існуючих) простих іменних акцій існуючої номінальної вартості на суму 3260000 гривень.

Інформація про зміни до статуту ВАТ «Федорівське» відносно збільшення статутного фонду:

6. Статутний фонд товариства
- 6.1. Статутний фонд товариства становить 5430280 (п'ять мільйонів чотириста тридцять тисяч двісті вісімдесят) гривень.
- 6.2. Статутний фонд товариства поділений на 21721120 (двадцять один мільйон сімсот двадцять одну тисячу сто двадцять) простих іменних акцій вартістю 0,25 гривні кожна.
- 6.3. Товариство має право змінювати (збільшувати або зменшувати) розмір статутного фонду.
- 6.4. Розмір статутного фонду після повної сплати усіх раніше випущених акцій може бути збільшений шляхом:
  - випуску нових (додаткових) акцій;
  - обміну облігацій на акції;
  - збільшення номінальної вартості випущених акцій.Рішення про збільшення статутного фонду приймається вищим органом товариства.
- 6.5. Розмір статутного фонду може бути зменшений шляхом:
  - зменшення номінальної вартості випущених акцій;
  - зменшення кількості акцій шляхом викупу частини акцій у власників з метою погашення цих акцій.Рішення про зменшення статутного фонду приймається вищим органом товариства. Зменшення статутного фонду при наявності заперечень кредиторів товариства не допускається.
- 6.6. Рішення про зміну розміру статутного фонду набирає чинності з моменту внесення цих змін до державного реєстру.

Інформація про акції додаткового випуску ВАТ «Федорівське»:

- кількість простих іменних акцій додаткового випуску 13040000 штук на загальну суму 3260000 тисяч гривень.

Номінальна вартість простих іменних акцій ВАТ «Федорівське» у зв'язку з випуском акцій додаткового випуску не змінюється та становить - 0,25 гривні за одну акцію.

Акціонери ВАТ «Федорівське» при випуску простих іменних акцій додаткового випуску товариства мали переважне право на їх придбання. У газеті «Урядовий кур'єр» № 56 від 25.03.2004 р. та № 76 від 22.04.2004 р. були надруковані об'яви про можливість підписки (придбання) простих іменних акцій додаткового випуску товариства.

Дата початку підписки на прості іменні акції додаткового випуску ВАТ «Федорівське» - з 01 березня 2004 року.

Акціонери ВАТ «Федорівське» користувались переважним правом на придбання акцій, що випускаються додатково у кількості пропорційній їх частки у статутному фонді на дату прийняття рішення про випуск акцій.

Термін відкритої підписки для акціонерів, що реалізують своє переважне право: 01 березня 2004 року - 01 липня 2004 року за адресою: місто Харків, проспект Правди, 10, оф. 16.

Термін відкритої підписки для інших інвесторів й акціонерів: 01 липня 2004 року - 14 липня 2004 року за адресою: місто Харків, проспект Правди, 10, оф. 16.

Дата закінчення підписки на прості іменні акції додаткового випуску ВАТ «Федорівське» - 14 липня 2004 року.

Дата закінчення підписки на прості іменні акції додаткового випуску ВАТ «Федорівське» була затверджена загальними зборами акціонерів ВАТ «Федорівське» (протокол № 2 від 13 липня 2004 року).

Привілейовані акції ВАТ «Федорівське» у зв'язку з додатковим випуском простих іменних акцій не випускаються.

Власники простих іменних акцій ВАТ «Федорівське», у зв'язку із змінами статутного фонду товариства, збитків не зазнають та не знають.

7. Затвердження рішення, прийнятого загальними зборами акціонерів ВАТ «Федорівське» (протокол № 2 від 13 липня 2004 року), про затвердження результатів додаткової емісії акцій ВАТ «Федорівське» кількістю 13040000 штук на загальну суму 3260000 тисяч гривень, номінальною вартістю 0,25 гривень, підписку на які здійснили повністю ТОВ «Молочний Союз», код 30743012, та ТОВ «АТЕКС», код 3213504, та закінчення додаткової емісії акцій ВАТ «Федорівське» 14 липня 2004 року.
8. Затвердження рішення, прийнятого загальними зборами акціонерів ВАТ «Федорівське» (протокол № 2 від 13 липня 2004 року), про затвердження статуту ВАТ «Федорівське» у новій редакції.
9. Про дачу згоди на відчуження (продаж, інше) та затвердження відчуження (продаж, інше) будь-яких основних засобів та майна ВАТ «Федорівське» будь-якому покупцю на суму 5000000 гривень та уповноваження в подальшому здійснення дачі згоди та затвердження відчуження (продаж, інше), будь-яких основних засобів та майна ВАТ «Федорівське» на будь-яку суму та будь-якому покупцю - наглядовій раді ВАТ «Федорівське».
10. Про обрання та призначення генерального директора ВАТ «Федорівське».
11. Про визначення реєстратора та затвердження нового договору на ведення системи реєстру власників іменних цінних паперів, або за ліцензії в силі раніш укладеного.
12. Про нарахування та розподіл дивідендів за 2004 -2005 роки.
13. Інформація.

Всі питання з приводу проведення загальних зборів акціонерів товариства за адресою: Харківська область, Великобурлуцький район, село Федорівка, вулиця Праці, 1.

ОГОЛОШЕННЯ

про проведення відкритих торгів на закупівлю силового трансформатора потужністю 63 МВА

1. Замовник торгів: Дніпровська електроенергетична система НЕК «Укренерго» код ЄДРПОУ 20517231

1.1. Поштова адреса: 69096, м. Запоріжжя, вул. Гребельна, 2

1.2. Контактні: телефон (0612) 58-47-16 факс (0612) 58-23-78

2. Інформація про товари, що закуповуються: Силовий трансформатор потужністю 63 МВА, 2005 року випуску.

3. Місце та спосіб отримання тендерної документації: м. Запоріжжя, вул. Гребельна, 2, Дніпровська ЕС НЕК «Укренерго», служба договірної роботи, Бубновська О. А., каб. 102, тел. (0612) 58-47-16, fax (0612) 58-23-78

4. Додаткова інформація: Тендерна документація буде передана поштою (електронною поштою) на адресу виконавця або через його представника протягом трьох календарних днів після отримання від виконавця письмового запиту про надання необхідних документів.

Ухвалою Господарського суду Кіровоградської області від 08.11.05 р. (адреса суду: 25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) порушено справу №9/187 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Нафтогазтрейд ЛТД», код підприємства 31200067, адреса: 27016, с. Липняжка Добровеличківського району Кіровоградської області, банківські реквізити: р/р 2600400660112 в АКБ «Правекс-банк» м. Київ, МФО 321983.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Христенка Вадима Васильовича, ліцензія АБ №176056 від 08.06.2005 р., адреса: м. Кіровоград, вул. Героїв Сталінграда, буд. 4, кв. 9.

Господарським судом Запорізької області визнані банкрутами та відкриті ліквідаційні процедури щодо наступних підприємств:

1) постановою від 02.11.05 р. по справі №25/107 - **ВАТ «Атманай»**, розташоване за адресою: 72500, Запорізька область, Якимівський р-н, с. Атманай, вул.. Матросова, 5 (код ЄДРПОУ - 00486698);

2) постановою від 02.11.05 р. по справі №25/139 - **ПП «Інстек»**, розташоване за адресою: м. Бердянська, вул. Перемоги, 61 (код ЄДРПОУ - 30802148).

Ліквідатором призначено Осипенко Олександра Валентиновича, ліцензія АА № 783079 (72100, Запорізька обл., м. Приморськ, вул. Шевченко, 76).

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) 17.10.05 р. порушив справу № Б 31/92-05 про банкрутство приватного орендного сільськогосподарського підприємства «Іскра» (64712, Харківська область, Барвінківський р-н, с. Мечбилово, вул. Перемоги, 3), Код ЄДРПОУ 31269033, р/р № 2600085597 в АППБ «Аваль», МФО 350589.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Макаричева В. В. (ліц. серії АА № 630044 від 18.11.03 р.), адреса: м. Харків, вул. Познанська, буд. 7, кв. 7).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення.

Ухвалою Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 08.11.2005 р. порушено провадження по справі № 15/627-6 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Мінералінвест», код ЄДРПОУ 313104979, юридична адреса: 01103, м. Київ, вул. Лесі Українки, 15-а, р/рах. 26005962480568 в Київському філіалі першого українського міжнародного банку, МФО 322755.

Розпорядником майна призначений Крупенко Сергій Юрійович (ліцензія арбітражного керуючого Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України серія АА № 668345 від 28.10.03, який проживає за адресою: м. Київ, вул. Ватутіна, буд. 26, кв. 57).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування даного оголошення.

23 ЛИСТОПАДА

■ 1860 р. Народилась художниця й письменниця Марія Башкирцева. ■ 1875 р. У Києві освячено міську лікарню ім. Цесаревича Олександра (нині — Центральна міська). ■ 1885 р. Народився академік Віктор Дроботько. У 1944—62 рр. — директор Інституту мікробіології. ■ 1886 р. У Петербурзі розпочалися гастролі театральної трупи Марка Кропивницького. ■ 1905 р. У Києві створено перші профспілки. ■ 1963 р. У Римі засновано Український католицький університет.

Редактор номера
Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДА.

Головний редактор
Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

► Рукописів не повертаємо.

► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Р Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси:
для фізичних осіб — 40224, 08775.
для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2006 рік:
для фізичних осіб — 3,50 грн.
та 2,00 грн.

для підприємств і організацій — 8,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденок В. І.
(Друкарня «Нормальніе цены»)
61068, м. Харків,
вул. Тарасівська, 2а.
Зам. 439

ВАТ «Видавництво
«Вільна Україна»
79026, м. Львів,
вул. В. Великого, 2.
Зам. 652

ВАТ «Видавництво
«Київська правда»
04136, м. Київ,
вул. М. Гречка, 13.
Зам. 4296

Фотоформи виготовлено
в КЦ редакції газети
«Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53,
454-81-34,
454-81-44;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua

— загальний
reklama@golos.com.ua —
відділ реклами

let@golos.com.ua —
відділ листів

foto@golos.com.ua —
відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів
використовується інформаційно-
пошукова система Верховної
Ради України «Законодавство»

Internet:
http://uamedia.visti.net/golos

■ У САДУ І НА ГОРОДІ

Ні сніг, ні вітер

не страшні деревам молодим

Обв'яжіть штамби дерев у віці від 1 до 12 років.

Побіліть штамби і скелетні гілки вапняним розчином, водоемulsionною фарбою або її замінниками.

На прищепках обчухайте листя, якщо воно ще є на гілках.

Пристовбурні круги і грядки з полуницею укрійте листям.

Крони молодих саджанців плодових культур і ягідників зв'яжіть, щоб гілки не поламалися навесні, коли танутиме сніг.

■ СМАЧНА КОЛОНКА

Салат «Мрія»

Візьміть: 2 червоні буряки, 100 г чорносливу, 2 морквини, 2 яблука, 10 горіхів, 2 зубки часнику, сметану, майонез.

Варені чи печені буряки, сирі яблука та моркву натріть на тертці з дрібними отворами. Викладіть у салатник спочатку буряки, потім подрібнений часник з майонезом, нарізаний чорнослив, суміш сметани з майонезом та горіхами, далі шар моркви, яблука (вичавити сік), суміш сметани і майонезу, а зверху посипте горіхами.

Баклажанні рулетики

М'ясо (краще свинину) відбийте, наріжте соломкою (завтовшки 0,5 см, завдовжки 4—5 см), обсмажте, попередньо посоливши за смаком.

Баклажани розріжте вздовж на 4—5 смужок, посоліть, дайте трохи постояти, відіжміть рідину і обсмажте на олії. Часник (1 головку) пропустіть через часничницю, змішайте з оцтом (1 ст. ложка). Кожен шматочок баклажана змастіть цією сумішшю, всередину покладіть 2—3 шматочки м'яса і згорніть рулетиком. Викладіть на таріть, вистелений листям салату, «швом» донизу. Полийте майонезом. Прикрасьте зеленню.

Надіслав Павло СЕРГІЄНКО.

Чернівці.

■ ГОСПОДИНІ НА ЗАМІТКУ

Доглядаємо одяг

* Лискучі місця від частого прасування на темному костюмі можна протерти ваткою, змоченою у заварці чаю.

* Стрілки на штанах тримаються довше, якщо їх протерти з виворітного боку сухим милом, потім пропрасувати.

* Підпалини від праски на шовку видаляють кашкою із соди. Її наносять на пляму, дають висохнути й очищають щіткою.

* Біле хутро чистимо манною крупкою. Посипаємо, розтираємо руками і акуратно вибиваємо. За потреби повторюємо це кілька разів.

* Вироби білого кольору тримайте в темному місці, бо під дією світла вони жовтіють.

* Якщо треба випрасувати рукав пальта або плаща, вкладіть усередину валик з рушника й відпарте праскою.

* Якщо одяг пропахнув фарбою або нафталіном, насипте на газету сухий гірчичний порошок і покладіть у шафу — гірчиця знищує сторонні запахи.

Надіслала Катерина ЗУБКО.

Мелітополь

Запорізької області.

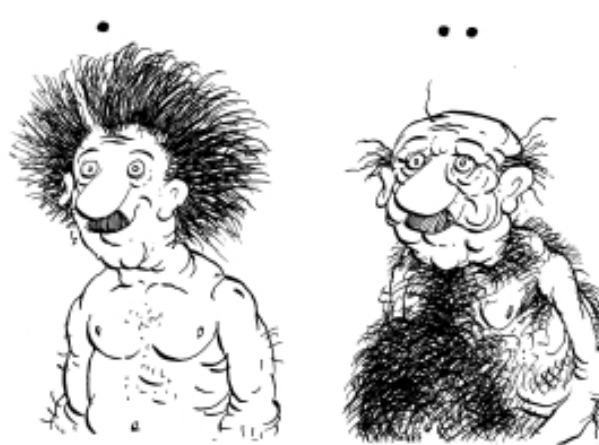
■ ПРОСТО АНЕКДОТ!

Хто живе з нами?

Маленька Катруся розглядає сімейний альбом.
— Мамусю! — гукає вона. — Хто цей кучерявий красень з чорною борідкою?

— Це твій тато.

— Що ти кажеш?! А хто ж тоді той чоловік з лисиною і сивою щетиною, котрий живе з нами?

Дзеркало підкаже, на що ви хворі

■ ВАШЕ ЗДОРОВ'Я

За деякими зовнішніми ознаками можна визначити початок тієї або тієї хвороби. Тому зверніть особливу увагу на такі тривожні симптоми:

* Опухлі щиколотки можуть свідчити про цукровий діабет, ревматизм, проблеми із нирками, а іноді — про ушкодження зв'язок внаслідок надмірного навантаження.

* Опухлі литки можуть бути ознакою патології печінки, нирок, а часом і серцевої недостатності. Припухлості під колінною чашечкою — ознака гіпертрофії

щитовидної залози. Раптовий сильний біль в ділянці стегон свідчить про артроз або запалення тазостегнових суглобів, а також про остеопороз.

* Раптова

слабкість і задерев'янілість у передпліччі (коли рука вас начебто

■ ФОТОПОРАДА

Взимку важливо пам'ятати: від хуртовини та мокрого снігу парасолька захищає краще, аніж кепка чи капелюшок.

Київ.

Фото Сергія КОВАЛЯ.

Сила мандрагори

■ НЕ ДО ТЕМИ

Знеболювальні засоби відкрили в Китаї ще в третьому столітті. Спочатку це були «наркотичні краплі» — мікстура «мафейзан», змішана з вином. Одним з інгредієнтів мікстури були коноплі. Але коноплі, спричиняючи сон, не знижують сприйнятливості до болю. Імовірно, «мафейзан» містив мандрагору (чи дурман), котра у пізніші часи була відома як головна складова східних анестезуючих засобів.

Потім мандрагору забули на кілька сторіч. Дію мандрагори сучасники описували так: «Варто людині прийняти невелику

дозу трави з вином, як її паралізує так сильно, що вона стає несприйнятливою до болю, навіть якщо нанести їй рану мечем».

Мандрагора повернулася в китайську медицину лише в 1313 році, коли був розроблений спосіб використання білого дурману з вином — як анестезуючий засіб.

Ефективність стародавньої анестезіології із застосуванням трав підтверджена успіхами японського хірурга Ханаока Сейшу, котрий на початку дев'янадцятого століття провів операцію з видалення ракової пухлини грудної залози, застосувавши дурман для анестезії.

Трохи пізніше як анестезуючий засіб почали використовувати ефір.

■ МОЛОДИМ МАМАМ

Сон малят

Багатьох молодих матусь непокоїть питання про те, скільки має спати їхній малюк. А педіатри відповідають, що в перші місяці тривалість сну становить від 16 до 20 годин. Від шести місяців і до року дитина повинна спати 14—16 годин на добу, при цьому вона може спати вдень 4—5 разів по

20—40 хвилин або 1—2 рази по 1,5—3 години. А от від двох до шести років дитина спить близько 14 годин.

Пам'ятайте, що найміцніший і найкорисніший сон — на свіжому повітрі. Тому, якщо немає можливості виносити дитину на вулицю або на балкон, відкривайте в її кімнаті кватирку. Щоб малюк не змерз, не забудьте вкрити його ковдрою.

Сторінку підготували
Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО
та Оксана КАЛУГІНА
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.